בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

סֵפֶר
עֲצַרְתּוֹ אֱמוּנָה

אִידִישׁ

תשפ"ז

458

בְּרִיוֹן פּוּן חִיזּוּק, אֱמוּנָה
אוּן פְּרַאקְטִישֶׁע עֲצוֹת פַּאר"ן לֶעבֶּן,
גֶעשְׁרִיבֶּן דוּרְךְ רֹאשׁ יְשִׁיבַת
תִּפְאֶרֶת הַתּוֹרָה בְּרֶסְלֶב

ה־יכל הקוד־ש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

ה־יכל הקוד־ש

ווילי־אמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

ה־יכל הקוד־ש

כארא פארק

1415 55th Street
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

ה־יכל הקוד־ש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.662.4888

ה־יכל הקוד־ש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.467.5299

ה־יכל הקוד־ש

בלומינגראוו

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

ה־יכל הקוד־ש

מאנסי

34 Union Rd,
Spring Valley, NY 10977
845.445.9314

ה־יכל הקוד־ש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

ה־יכל הקוד־ש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

נדפס ע"י

קרן הדפסה היכל הקודש
2623 State Route 52
Liberty, NY 12754
718.387.2691
www.BreslevCenter.com

עריכה, הגהה והוצאה לאור ע"י

מכון עצתו אמונה
maebreslev@gmail.com

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

וִוי אַזוֹי זִיךְ פִירְן בַּיים מַאכְן פֵּיאוֹת פַאר קִינְדֶער?.....א

'בַּי"ת נִצְחִי' אִיז אוֹיךְ מְסוּגָל פַאר שָׁלוֹם בַּיִת?.....ב

וִוי אַזוֹי דֶערְהַאלְט מֶען זִיךְ אִין שְׁוֶוערֶע טֶעג?.....ד

אִישׁ אֱמוּנוֹת

מִיט דַיין צְדָקָה פַאר דִי "רֶענְט קָאמְפֵּיין",
הָאסְטוּ אַ חֵלֶק אִין אַזוֹיפִיל זְכוּתִים.....א

וָואס טוּט מֶען פְרַייטָאג צוּ נַאכְטְס?.....ב

שְׁטַארְקְט זִיךְ מִיטְן הֶעלְפְן דְרוּקְן דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ'ס סְפָרִים.....ג

מִיר וַוארְטְן אוֹיף נָאךְ אַ מַעֲשֶׂה'לֶעךְ אִין עֶנְגְלִישׁ.....ג

קוּרְצֶע פְרַייטָאגְס, סְעוּדוֹת שַׁבָּת, רוּאִיג אוּן פְרֵיילִיךְ.....ג

וֶוען דִי עֶלְטֶערְן זֶענֶען מִיד, זֶענֶען אַלֶע קִינְדֶער מְחוּצָפִים.....ה

עוֹסֵק זַיין אִין הֲפָצָה אַלְס מַשְׁפִּיעַ, נִישְׁט זַיין אַ מְקַבֵּל.....ו

פַארְלַאנְגֶען פוּן קִינְדֶער צוּ הֶעלְפְן, וֶועלְן זֵיי אוֹיפְוַואקְסְן גֶעזוּנְט.....ז

הַנְהָגוֹת פַאר תַּלְמִידֵי יְשִׁיבַת הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ.....ט

מֶענְטְשְׁן וָואס קוּמֶען אָנְגֶעטוּן נִישְׁט מִיט כָּבוֹד אִין שׁוּל.....יא

מֶען טָאר נִישְׁט צֶעקְוֶועטְשְׁן אַן אַרְבֵּייטֶער וִוי אַן עֶבֶד כְּנַעֲנִי.....יב

זֵייעֶר וִויכְטִיג פַאר קִינְדֶער צוּ הֶערְן גוּטֶע וֶוערְטֶער פוּן דִי עֶלְטֶערְן.....יד

גֶעגַאנְגֶען הֲפָצָה, אוּן קֵיינֶער הָאט נִישְׁט גֶענוּמֶען.....יד

גיין צו שאבאטאגס? ..... טז

די יונגע יאָרן זענען די בעסטע און שענסטע יאָרן ..... יז

נישט חנפ׳ענען, ווען יענער זאגט זאכן וואס איז נישט ריכטיג ..... יח

מיט שמחה וועט איר געהאלפן ווערן מיט קינדער ..... יט

נישט נעמען צום הארצן ווען מען האט טענות ..... יט

וואס מאכסטו אזא טומל אז דו האסט נאכנישט קיין קינדער? ..... כא

שפילן מיט די קינדער דעם 'אינדיק שפיל' ..... כב

קינדער וואס לייגן די פינגער אין מויל און אין נאז ..... כג

אזעלכע לשון הרע אויפן הייליגן רבי'ן ..... כד

גענטס פאר דיינע אַרבעטער טעבלעטס?
וועסטו נישט האבן קיין הצלחה ..... כו

א וואָרט צום אייבערשטן ביי די מזוזה ..... כו

א ליטער צום הימל ..... כז

די מוסדות און שול זאלן זיך פירן ריכטיג ..... כח

דער ליטער צום הימל ..... כח

עס איז מיר זייער חשוב די וואס העלפן די כולל ..... ל

די אַרבעט פון א גבאי אין שול ..... לב

נעם נישט קיין טעלעפאן און טעבלעט, זאל זיך יענער שעמען ..... לג

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

וִוי אַזוֹי זִיךְ פִירְן בַּיים מַאכְן פֵּיאוֹת פַאר קִינְדֶער?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְנְ'ס הִילְף גֵיי אִיךְ אָפְּשֶׁערְן מַיין אִינְגְל, אִים מַאכְן פֵּיאוֹת.

אִיךְ הָאבּ גֶעטְרַאכְט עֶס צוּ מַאכְן אִין קֵבֶר שִׁמְעוֹן הַצַדִיק אָבֶּער דָארְט אִיז נִישְׁטָא פְּלַאץ וואוּ צוּ עֶסְן פַאר דִי גַאנְצֶע מִשְׁפָּחָה, וִויל אִיךְ וִויסְן אוֹיבּ עֶס אִיז דָא אַן עִנְיָן דַוְקָא בַּיי שִׁמְעוֹן הַצַדִיק, וַוייל אִיךְ וֵוייס אַז אַסַאךְ שֶׁערְן דָארְטְן, אָדֶער קֶען מֶען אוֹיךְ בַּיים קֵבֶר שְׁמוּאֵל הַנָבִיא?

אוֹיךְ הָאבּ אִיךְ גֶעוָואלְט פְרֶעגְן לְגַבֵּי וֶוען מֶען נֶעמְט דָאס קִינְד אִין חֵדֶר, אִיז דָא פְּסוּקִים וָואס מֶען זָאגְט וָואס אִיז גֶעשְׁרִיבְּן אוֹיף אַן אֵיי.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר

מַזָל טוֹב פַאר דִי גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה אַז דוּ מַאכְסְט פֵּיאוֹת פַאר דַיין קִינְד, דַאנְק אוּן לוֹיבּ דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן; ״נוֹתֵן הוֹדָאָה עַל שֶׁעָבַר, וְצוֹעֵק עַל הֶעָתִיד״ (בְּרָכוֹת נד.), דַאנְק אוֹיף בִּיז אַהֶער אוּן בֶּעט אוֹיף וַוייטֶער.

מַאךְ נִישְׁט פוּן טָפֵל עִיקָר, מַאךְ פוּן עִיקָר עִיקָר; דֶער עִיקָר זָאלְסְטוּ דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז דוּ בִּיסְט זוֹכֶה צוּ מַאכְן פֵּיאוֹת פַאר דַיין קִינְד, וָואס דָאס אִיז דִי יְסוֹד פוּן אִידִישְׁקֵייט. מוֹהַרַנַ״תּ זָאגְט (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת גִילוּחַ הֲלָכָה

ג, אות ב): "עִקַּר הַדַּת יִשְׂרָאֵל וְעִקַּר הַיַּהֲדוּת תָּלוּי בְּזָקָן וּפֵאוֹת", דִּי בָּאִרְד אוּן פֵּיאוֹת אִיז אַן עִיקָּר פוּן אַ אִיד אוּן פוּן דָּאס גַאנְצֶע אִידִישְׁקֵייט, "וּבָהֶם נִכָּר הַיְהוּדִי כִּי הוּא מְזֻרַע בֶּרֶךְ ה', מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל", אוּן מֶען דֶערְקֶענְט אַ אִיד דוּרְךְ זַיִין בָּאִרְד אוּן פֵּיאוֹת אַז עֶר אִיז אַ אִידִישׁ קִינְד.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶן זָאלְסְט הָאבֶן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

'בַּי"ת נִצְחִי' אִיז אוֹיךְ מְסוּגָל פַּאר שָׁלוֹם בַּיִת?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רַאש יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט אַז דָאס לֶערְנֶען 'בַּי"ת נִצְחִי', יֶעדֶן טָאג אַ בִּלַאט גְמָרָא פוּן בַּבְלִי אוּן יְרוּשַׁלְמִי מִיט אַ פֶּרֶק תּוֹסֶפְתָּא, אִיז אַ סְגוּלָה צוּ בַּאקוּמֶען אַן אֵייגֶענֶע הוֹיז; מַיין שְׁאֵלָה אִיז אוֹיב דָאס אִיז אוֹיךְ מְסוּגָל פַּאר שָׁלוֹם בַּיִת, צוּ הָאבֶן אַן אֶמֶת'ע הוֹיז?

יְיַשֵּׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... גֵּרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטֶן דַיין בְּרִיוו.

מוֹהֲרָא"שׁ הָאט אוּנְז זֵייעֶר מְחַזֵּק גֶעוֶוען אַז מִיר זָאלֶן לֶערְנֶען יֶעדֶן טָאג אַ בִּלַאט גְמָרָא פוּן תַּלְמוּד בַּבְלִי, אוּן אַ בִּלַאט גְמָרָא פוּן תַּלְמוּד יְרוּשַׁלְמִי מִיט אַ פֶּרֶק תּוֹסֶפְתָּא, מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט אַז דִי דְרֵיי לִימוּדִים בַּ'בְלִי יְ'רוּשַׁלְמִי אוּן תּ'וֹסֶפְתָּא אִיז דִי רַאשֵׁי תֵּיבוֹת בַּ'יְ'ת', אַז מֶען לֶערְנְט דִי דְרֵיי לִימוּדִים - בּוֹיט מֶען זִיךְ אַ בַּיִת נִצְחִי, אַן אֵייבִּיגֶע הוֹיז, אַ הוֹיז פַּאר דִי נְשָׁמָה אִין גַן עֵדֶן.

מֶען זֶעט אַז מֶענְטְשֶׁן לֵייגְן אַרַיין זֵייעֶר גַאנְצֶע קָאפ אוּן מֹחַ צוּ הָאבֶן אַן אֵייגֶענֶע הוֹיז, מֶען פַארְגֶעסְט אַז דָאס אִיז נָאר פַּאר אַפָּאר יָאר, וַויֵיל אַלֶע וֶוועלְן דַארְפְן צוּרִיק גֵיין צוּם אֵייבֶּערְשְׁטֶן, מֶען בְּלַייבְּט נִישְׁט דָא; דַארְף מֶען אוֹיךְ זָארְגְן פַּאר אַן אֵייבִּיגֶע הוֹיז, פַּאר אַ 'בַּיִת נִצְחִי', אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער

רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָר"ן, סִימָן כג), אוֹיבְן אִין הִימְל זֶענֶען דָא נְשָׁמוֹת וָואס שְׂרֵייעֶן מִיט אַ בִּיטֶערֶע קוֹל: "גֶעבְּט אוּנְז עֶסְן, מִיר זֶענֶען הונְגֶעריג, גֶעבְּט אוּנְז טְרִינְקֶען מִיר זֶענֶען דוּרְשְׁטִיג", מֶען בְּרֶענְגְט זֵיי עֶסְן, מֶען זָאגְט זֵיי: "דָא הָאט אִיר פֵּיינֶע עֶסְן", מֶען בְּרֶענְגְט זֵיי טְרִינְקֶען אוּן מֶען זָאגְט זֵיי: "דָא הָאט אִיר פֵּיינֶע טְרִינְקֶען", דִי נְשָׁמוֹת שְׂרֵייעֶן: "נַיין, נַיין, נִישְׁט דָאס מֵיינֶען מִיר, נִישְׁט דִי עֶסְן, מִיר דַארְפְן עֶסְן פּוּן לֶערְנֶען אוּן דַאוֶונֶען". נָאכְדֶעם זֶענֶען דָא נְשָׁמוֹת וָואס שְׂרֵייעֶן: "בְּרֶענְגְט אוּנְז קְלֵיידֶער, מִיר דַארְפְן זִיךְ צוּדֶעקֶן", מֶען בְּרֶענְגְט זֵיי קְלֵיידֶער, מֶען זָאגְט זֵיי: "דָא הָאט אִיר קְלֵיידֶער", זָאגְן זֵיי: "נַיין, נַיין, נִישְׁט דִי סָארְט קְלֵיידֶער דַארְפְן מִיר, מִיר דַארְפְן קְלֵיידֶער פּוּן מִצְווֹת אוּן מַעֲשִׂים טוֹבִים", אוּן דֶער רֶבִּי פִּירְט אוֹיס: "וואוֹיל אִיז דֶער מֶענְטְש וָואס עֶסְט יֶעדֶן טָאג פְּרָקִים מִשְׁנַיוֹת, טְרִינְקְט קַאפִּיטֶלְעךְ תְּהִילִים אוּן טוּט זִיךְ אָן מִיט מִצְווֹת אוּן מַעֲשִׂים טוֹבִים"; דָאס וֶועט אִים בְּלַייבְּן, דָאס וֶועט עֶר מִיטְנֶעמֶען.

דִי בֶּעסְטֶע סְגוּלָה פַּאר שָׁלוֹם בַּיִת אִיז - סוֹבֵל זַיין, מְוַותֵּר זַיין אוּן זִיךְ מְבַטֵּל זַיין צוּם אַיינֶבֶּערְשְׁטֶן, אַזוֹי אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ אַן אֱמֶת'ֶע שָׁלוֹם בַּיִת, נִישְׁטָא קַיין סְגוּלוֹת בַּיי דֶעם, דִי בֶּעסְטֶע סְגוּלָה אִיז בִּיטוּל צוּם אַיינֶבֶּערְשְׁטֶן. אַזוֹי וִוי עֶס אִיז גֶעוֶוען וֶוען מוֹהֲרָא"ש אִיז גֶעקוּמֶען אִין יְשִׁיבָה אוּן גֶעזָאגְט פַּאר דִי בָּחוּרִים דִי סְגוּלָה פּוּן מַסֶּכֶת תַּעֲנִית, אַז אַלֶע בָּחוּרִים וָואס וֶועלְן לֶערְנֶען פּוּן חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב בִּיז רֹאשׁ הַשָּׁנָה פֶּערְציג טָעג יֶעדֶן טָאג גַאנְץ מַסֶּכֶת תַּעֲנִית - וֶועלְן טְרֶעפְּן זֵייעֶר שִׁידּוּךְ, אוּן אֵיינֶער פּוּן דִי צוּהֶערֶער, אַ אִינְגֶעוֶרמַאן וָואס הָאט גֶעזוּכְט עֵצוֹת בֶּעסֶער צוּ מַאכְן זַיין שָׁלוֹם בַּיִת, אִיז צוּגֶעגַאנְגֶען פְּרֶעגְן מוֹהֲרָא"ש, אוֹיב עֶר וֶועט לֶערְנֶען פֶּערְציג מָאל מַסֶּכֶת תַּעֲנִית - אִיז דָאס אוֹיךְ אַ סְגוּלָה פַּאר אִים פַּאר אַ בֶּעסֶערֶע שָׁלוֹם בַּיִת? הָאט אִים מוֹהֲרָא"ש גֶעזָאגְט: "פַּאר אַ גוּטֶע שָׁלוֹם בַּיִת אִיז דָא אֵיין סְגוּלָה, זַיין אַ וַותְרָן אִין שְׂטוּב".

דֶער אַיינֶבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וִוי אַזוֹי דֶערְהַאלְט מֶען זִיךְ אִין שְׁוֶוערֶע טֶעג?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִין דִי לֶעצְטֶע תְּקוּפָה גֵיי אִיךְ אַרִיבֶּער זֵייעֶר שְׁוֶוערֶע טֶעג, אִיךְ פִּיל מַמָּשׁ וִוי אִיךְ גֶעבּ אוֹיף חַס וְשָׁלוֹם, סֵיי אִין פַּרְנָסָה בַּיי מַיין אַרְבֶּעט הָאט מֶען מִיר שׁוֹין נִישְׁט גֶעצָאלְט זַייט אָנְפַאנְג יָאר, אוּן אִיךְ דַארְף וַוייטֶער צָאלְן דִירָה גֶעלְט אוּן מַיין קַאר, אוּן אִינְדֶערְהֵיים מִיט מַיין וַוייבּ אִיז מִיר אוֹיךְ זֵייעֶר שְׁוֶוער, קוֹים וָואס מִיר קוּמֶען אָן צוּ רֶעדְן אוּן פַארְבְּרֶענְגֶען, שׁוֹין מֶער פוּן אַ יָאר וָואס מִיר הָאבְּן נִישְׁט קֵיין נָארְמַאלֶע שַׁיְיכוּת, אוּן אִין קְדוּשָׁה אִיז מִיר אוֹיךְ אַזוֹי שְׁוֶוער, אִיךְ הַאלְט אִין אֵיין פַאלְן אִין טִיפֶע שְׁמוּץ, אוּן אַזוֹי וַוייטֶער אוּן וַוייטֶער.

דִי אֵיינְצִיגְסְטֶע זַאךְ וָואס הַאלְט מִיךְ בַּיים דַעַת אוּן הַאלְט מִיךְ בַּיי דִי אֱמוּנָה אַז אַלֶעס אִיז פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיז דִי שִׁיעוּרִים פוּנֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א מִיט דִי בְּרִיוו פוּן סֵפֶר עֲצָתוֹ אֱמוּנָה; יֶעדֶעס מָאל אִיךְ שְׁפִּיר וִוי אִיךְ קְרַאךְ חַס וְשָׁלוֹם, גֵיי אִיךְ צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן אִיךְ וֵויין זִיךְ גוּט אוֹיס אוּן נָאכְדֶעם קֶען אִיךְ וַוייטֶער אָנְגֵיין אִין לֶעבְּן בָּרוּךְ ה'.

יְיַשֶּׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

וִוי וָואלְטְן מִיר גֶעוֶוען אָנֶעם רֶבִּי׳ן? וִוי אַזוֹי וָואלְטְן מִיר אוֹיסְגֶעזֶען? דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי גֶעבְּט אוּנְז אַ קְלָארֶע אֱמוּנָה, דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק ב, סִימָן ח), מֶען דַארְף אַסַאךְ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן מֶען זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ טְרֶעפְן דֶעם צַדִיק אֱמֶת, וַוייל אַלֶע וָואס זֶענֶען זוֹכֶה צוּ טְרֶעפְן דֶעם צַדִיק אֱמֶת - זֶענֶען זוֹכֶה צוּ הָאבְּן אַ קְלָארֶע אֱמוּנָה, וַוייל אָנֶעם צַדִיק אִיז אַלֶעס פַארְנֶעפְּלְט, מֶען שְׁפִּירְט נִישְׁט, מֶען זֶעט נִישְׁט, מֶען טַאפְּט אִין דִי פִינְסְטֶערְנִישׁ; בִּיז מֶען אִיז זוֹכֶה צוּ הֶערְן דֶעם קוֹל פוּנֶעם צַדִיק אֱמֶת, מֶען הֶערְט דִי חִיזוּק, מֶען טוּט דִי עֵצוֹת - אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ אַ קְלָארֶע אֱמוּנָה.

אֱמוּנָה אִיז דִי וֶועג אַרוֹיס צוּ קְרִיכְן פוּן בְּלָאטֶע, פוּן שְׁמוּץ. דֶער

הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שָׁם חֵלֶק א, סִימָן לו) אַז אַ מֶענְטְש אִיז פּוֹגֵם בִּבְרִית רַחֲמָנָא לִצְלָן - זָאל עֶר לֵיינֶען קְרִיאַת שְׁמַע, דָאס אִיז מְבַטֵּל דִּי מַחֲשָׁבוֹת פּוּן עֲבֵירוֹת, אוּן אוֹיבּ דֶער מֶענְטְש אִיז שׁוֹין זֵייעֶר שְׁטַארְק אַרַיינְגֶעפַאלְן אִין נִיאוּף, עֶר הַאלְט אִין אֵיין פַּאלְן, עֶר הַאלְט אִין אֵיין צוּרִיק גֵיין צוּ דִי שְׁלֶעכְטֶע זַאכְן רַחֲמָנָא לִצְלָן - זָאל עֶר וֵויינֶען וֶועֶן עֶר זָאגְט דֶעם פָּסוּק: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד", דָאס וֶועט אִים אַרוֹיסְשְׁלֶעפְּן פּוּן זַיינֶע שְׁלֶעכְטֶע מַעֲשִׂים, דָאס אִיז דִי אֵיינְצִיגְסְטֶע עֵצָה צוּ קֶענֶען גֶעראַטֶעוועט וֶועֶרְן פּוּן דֶעם.

מַאךְ זִיךְ אַ שִׁיעוּר אִין רֶבִּינ"ס סְפָרִים, לֶערְן דֶעם סֵפֶר לִיקוּטֵי מוֹהֲר"ן. וַוייל דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲר"ן, סִימָן שמט): "שֶׁיְּכוֹלִין לִהְיוֹת נַעֲשֶׂה בַּעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר עַל יְדֵי לִמּוּד הַסֵּפֶר שֶׁלּוֹ", מֶען קֶען וֶועֶרְן אַן אֱמֶת'ִעֶר בַּעַל תְּשׁוּבָה אַז מֶען לֶערְנְט לִיקוּטֵי מוֹהֲר"ן, אוּן וֶועֶר עֶס וֶועט לֶערְנֶען זַיין סֵפֶר מִיט אַן אֱמֶת, וֶועט זִיךְ אִים עֶפֶענֶען אַלֶע פַּארְשְׁטַאפְּטֶע אָדֶערְן אוּן עֶר וֶועט וֶועֶרְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד.

אוֹיךְ זָאלְסְטוּ זִיךְ מַאכְן אַ שִׁיעוּר אִין תִּיקוּנֵי זוֹהַר, דֶער הֵיילִיגֶער אַרִיזַ"ל הָאט גֶעגֶעבְּן אַ תִּיקוּן פַּאר אַ בַּעַל תְּשׁוּבָה אַז עֶר זָאל יֶעדְן טָאג זָאגְן פִּינְף בְּלַאט תִּיקוּנֵי זוֹהַר, אוּן מוֹהֲרַא"ש זָאגְט אַז תִּיקוּנֵי זוֹהַר וַואשְׁט אָפּ אוּן רֵייניגְט דִי נֶפֶשׁ, רוּחַ אוּן נְשָׁמָה פּוּן אַלֶע בְּלָאטֶעס; וֶועֶן מֶען זִינְדִיגְט וֶועֶרְט דִי נְשָׁמָה פַּארְפֶלֶעקְט, וֶועֶר רֶעדְט נָאךְ וָואס פַּאסִירְט וֶועֶן מֶען אִיז פּוֹגֵם אִין אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ, מֶען אִיז מוֹצִיא זֶרַע לְבַטָּלָה רַחֲמָנָא לִיצְלָן, רַחֲמָנָא לִישֵׁזְבָן, עֶס וֶועֶרְט אַזוֹי גֶעפֶעֶרְלִיךְ, דִי נְשָׁמָה וֶועֶרְט אַזוֹי פַּארְפֶלֶעקְט, אוּן נָאר מִיט דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה הָאט מֶען נָאךְ אַ הָאפֶענוּנְג.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶן זָאלְסְט הָאבֶן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

מִיט דַיין צְדָקָה פַאר דִי "רֶענְט קָאמְפֵּיין", הָאסְטוּ אַ חֵלֶק אִין אַזוֹיפִיל זְכוּתִים

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת לֶךְ לְךָ, ז' מַרְחֶשְׁוָן, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... נֶרוֹ יָאִיר

אִיךְ זֶע אַז דוּ גֶעבְּסְט גְרוֹיסֶע צְדָקוֹת, גְרוֹיסֶע סְכוּמִים פַּאר דִי "רֶענְט קָאמְפֵּיין" וָואס צָאלְן דִי רֶענְט פוּן דִי יְשִׁיבָה אוּן פַּאר נָאךְ שׁוּלְן; אִיךְ וויל דוּ זָאלְסְט וויסְן אַז מִיטְן הֶעלְפְּן צָאלְן דִי רֶענְט פוּן דִי יְשִׁיבָה - הָאסְטוּ אַ חֵלֶק פוּן דִי תּוֹרָה וּתְפִלָּה וָואס דִי בָּחוּרִים לֶערְנֶען אוּן דַאווֶענֶען, אוּן אוֹיךְ פוּן אַלֶע שִׁיעוּרִים וָואס וֶוערְט גֶעגֶעבְּן אִין יְשִׁיבָה, וִוי דִי גַאנְצֶע וֶועלְט שֶׁעפְּט חַיּוּת פוּן דֶעם בְּיוּדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים; דִי דְרָשׁוֹת, דִי חִיזּוּק יוֹמִי, וָואס צֶענְדְלִיגֶער טוֹיזֶנְטֶער מֶענְטְשֶׁן זֶענֶען זִיךְ מְחַיֶּי טָאג טֶעגְלִיךְ, אוּן פוּן אַלֶעס וָואס מֶענְטְשֶׁן זֶענֶען זִיךְ מְחַיֶּי פוּן דֶעם פְּלַאץ.

אִיךְ בִּין גֶעוֶוען פָאריגֶע וָואךְ מִיטְוָואךְ אִין שְׁטֶעטְל בַּיי דַיין זוּן ...'ס כִּיתָּה, דַיין זוּן זֶעט אוֹיס זֶייעֶר צוּפְרִידְן פוּן זַיין מְלַמֵּד, עֶר אִיז לִיכְטִיג אוּן צוּפְרִידְן.

גֶיי יֶעדְן טָאג אַ שְׁפַּאצִיר, גֶיי אִין שׁוּל צוּפִּיס (וְוילַאנְג עֶס אִיז נָאכְנִישְׁט צוּ קַאלְט), אוּן דַאנְק דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיךְ אַלֶע חֲסָדִים וָואס עֶר טוּט מִיט דִיר.

...

וָואס טוט מֶען פְּרַייטָאג צוּ נַאכְטס?

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פָּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת, כ"ט מַרְחֶשְׁוָן, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר, בָּארָא פַּארְק

וויסְן זָאלְסְטוּ אַז פְּרַייטָאג צוּ נַאכְטס אִיז זַייעֶר אַ הֵיילִיגֶע צַייט, מֶען קֶען זוֹכֶה זַיין צוּ קוּמֶען צוּ אַ שְׁטַארְקֶע דְּבֵיקוּת צוּם אַייבֶּערְשְׁטְן, זָאלְסְטוּ אָדֶער גַיין צוּ אַ טִישׁ מְקַבֵּל זַיין יִרְאַת שָׁמַיִם אוּן חִיזּוּק אָנְצוּגַיין אִין לֶעבֶּן, אָדֶער זָאלְסְטוּ לֶערְנֶען תּוֹרָה. וַוייל דִּי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (תַּנָּא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה, פֶּרֶק א), דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אוּנְז גֶעגֶעבֶּן אַ מַתָּנָה דֶעם שַׁבָּת קוֹדֶשׁ אַז מִיר זָאלְן קֶענֶען לֶערְנֶען תּוֹרָה; דִּי עֶרְשְׁטֶע זַאךְ זָאלְסְטוּ עֶנְדִיגְן מַעֲבִיר סֶדְרָה זַיין דִּי פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם מִיט דִּי הֵיילִיגֶע רַשִׁ"ִי"ס, עֶס אִיז אַ הֲלָכָה (שֻׁלְחָן עָרוּךְ אוֹרַח חַיִּים סִימָן רפה, סְעִיף א), אַז מֶען זָאל יֶעדֶע וָואךְ מַעֲבִיר סֶדְרָה זַיין שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, אוּן עַל פִּי הֲלָכָה (שָׁם, סְעִיף ג) קֶען מֶען שׁוֹין אָנְהֵייבְּן מַעֲבִיר סֶדְרָה זַיין אָנְהֵייבּ וָואךְ, פּוּן זוּנְטָאג; מֶען קֶען אַייְנְטֵיילְן דִּי פָּרָשָׁה לוֹיט דִּי טָעג פּוּן דִּי וָואךְ, זוּנְטָאג בִּיז שֵׁנִי, מָאנְטָאג בִּיז שְׁלִישִׁי, דִּינְסְטָאג בִּיז רְבִיעִי, אוּן אַזוֹי וַוייטֶער, אַזוֹי אַז בִּיז עֶנְדֶע וָואךְ עֶנְדִיגְט מֶען דִּי פָּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם. דָּאס אִיז זַייעֶר אַ הֵיילִיגֶע מִצְוָה, עֶס הָאט אִין זִיךְ אַלֶע סְגוּלוֹת, מֶען בַּאקוּמְט דּוּרְךְ דִּי מִצְוָה יִרְאַת שָׁמַיִם, מֶען בַּאקוּמְט אַ נָאנְטֶקַייט צוּם אַייבֶּערְשְׁטְן.

זָאלְסְט נִישְׁט אַרַייְנְבְּרֶענְגֶען אִין שְׁטוּבּ קַיין צַייטוּנְגֶען אוּן מַאגָעזִינֶען, עֶס אִיז נִישְׁט גוּט צוּ לֶיינֶען צַייטוּנְגֶען אוּן מַאגָעזִינֶען, אוֹיךְ נִישְׁט דִּי פְּרוּמֶע אוֹיסְגַאבֶּעס. שַׁבָּת קוֹדֶשׁ אִיז אַ צַייט פּוּן וָוערְן נָאנְט צוּם אַייבֶּערְשְׁטְן, שַׁבָּת אִיז דֶער נָאמֶען פּוּנְעם אַייבֶּערְשְׁטְן (זוֹהַר יִתְרוֹ, פח:), שַׁבָּת אִיז נוֹבֶלֶת עוֹלָם הַבָּא, מֶען קֶען שְׁפִּירְן אַבִּיסֶל פּוּן דִּי זִיסְקֶייט אוּן לִיכְטִיגְקֶייט פּוּן עוֹלָם הַבָּא (בְּרֵאשִׁית רַבָּה יז, ה); לֶיין נִישְׁט קַיין אוֹיסְגַאבֶּעס, אוּן זִיכֶער נִישְׁט אוּם שַׁבָּת; זַיי פַּארְנוּמֶען מִיט לֶערְנֶען תּוֹרָה אוּן מִיט זִינְגֶען צוּם אַייבֶּערְשְׁטְן - וָוועסְטוּ זוֹכֶה זַיין צוּ אַ לִיכְטִיגֶער שַׁבָּת, דוּ וָוועסְט שְׁפִּירְן אַ טַעַם מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא.

דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

שְׁטַאַרְקֶט זִיךְ מִיטְן הֶעלְפְּן דְרוּקְן דֶעם הַיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס סְפָרִים

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - רֹאשׁ חוֹדֶשׁ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

... תְּחִיָּ׳

שְׁטַאַרְקֶט אַייךְ מִיטְן הֶעלְפְּן דְרוּקְן דֶעם הַיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס סְפָרִים, מִיטְן מַאכְן שַׁייְנָע דִיזַיינְס פַּאר דִי דֶעקֶלְעךְ פּוּן דִי קוּנְטֶרסִים וְכַדּוֹמֶה.

נִישְׁטָא עֶפֶּעס גְּרֶעסֶערְס פּוּן הֶעלְפְּן פַּארְשְׁפְּרֵייטְן דִי עֲצוֹת פּוּן רֶבִּי׳ן, וָואס דָאס וֶועט מְקָרֵב זַיין דִי גְּאוּלָה, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן.

...

מִיר זוֹארְטְן אוֹיף נָאךְ אַ מַעֲשֶׂה׳לֶעךְ אִין עֶנְגְלִישׁ

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - רֹאשׁ חוֹדֶשׁ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

... תְּחִיָּ׳

אִיר קֶענְט זִיךְ נִישְׁט פָּארְשְׁטֶעלְן אַייעֶר זְכוּת מִיטְן מְתַרְגֵּם זַיין דִי עֲצָתוֹ אֱמוּנָה מִיט דִי מַעֲשֶׂה׳לֶעךְ - אוֹיף עֶנְגְלִישׁ, פַּאר דִי וָואס פַּארְשְׁטֵייעֶן נִישְׁט אִידִישׁ. דִי הַיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (אָבוֹת ה, יח): ״כָּל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים״, הִיט אִים דֶער בַּאשֶׁעפֶּער אָפּ.

מִיר זוֹארְטְן אוֹיף נָאךְ אַ מַעֲשֶׂה׳לֶעךְ אִין עֶנְגְלִישׁ פַּאר דִי טַייעֶרֶע מְשָׁפָּחוֹת פּוּן כְּלַל יִשְׂרָאֵל וָואס קֶענֶען נִישְׁט אִידִישׁ, אוּן דָאס אִיז אַייעֶר זְכוּת אוֹיף דִי וֶועלְט אוּן אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט.

...

קוּרְצֶע פְּרַייטָאגְס, סְעוּדוֹת שַׁבָּת, רוּאִיג אוּן פְּרֵיילִיךְ

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פָּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֶרוֹ יָאִיר

מֶען הָאט שׁוֹין גֶערוּקְט דִי זַייגֶער, דֶער זְמַן שַׁבָּת אִיז זַייעֶר פְּרִי, מֶען דַארְף שׁוֹין אָנְהֵייבְּן הַיינְט דָאנֶערְשְׁטָאג מִיט דִי הֲכָנוֹת לְשַׁבָּת.

זַיי נִישְׁט פּוּן דִי עַצְלָנִים וָואס לָאזָן אַלֶּעס אוֹיף דִי לֶעצְטֶע מִינוּט, גְּרֵייט שׁוֹין אָן הַיינְט אַלֶּעס אוּן זָע אַז מָארְגָן בַּיי דִי קוּרְצֶע עֶרֶב שַׁבָּת זָאל נִישְׁט וֶוערְן קַיין מַחְלוֹקֶת אוּן קְרִיגֶעריֵיעֶן אִין שְׁטוּבּ חַס וְשָׁלוֹם חַס וְשָׁלוֹם, מֶען זָאל נִישְׁט קוּמֶען שְׁרֵייעֶן אוֹיף דִי וַוייבּ, אוֹי וֶוויי אוֹי וֶוויי אוֹיבּ מֶען שְׁרֵייט אִין שְׁטוּבּ, וָואס וֶועט זַיין מִיט דִי קִינְדֶער...

אִיךְ בֶּעט דִיר זֶייעֶר, בַּיי דִי סְעוּדוֹת זָאלְסְטוּ זַיין נָאר פְּרַיילִיךְ, אוּן אוֹיךְ אַז עֶס גֶייט נִישְׁט אוֹיף דִי וֶועג וָוי אַזוֹי דוּ וִוילְסְט - זָאלְסְטוּ זִיךְ הַאלְטֶן רוּאִיג אוּן פְּרַיילִיךְ. זָאלְסְט קֵיינְמָאל נִישְׁט שְׁרַייעֶן אִין שְׁטוּבּ אוֹיף דִי קִינְדֶער, אוּן זִיכֶער נִישְׁט אוֹיף דַיין וַוייבּ, וַוייל קִינְדֶער וָואס וֶועֶן טַאטֶע מַאמֶע קְרִיגְן זִיךְ, קִינְדֶער וָואס הֶערְן וִוי דֶער טַאטֶע שְׁרַייט אוֹיף דִי מַאמֶע - וֶוערְט זֶייעֶר נֶפֶשׁ גֶעשֶׁעדִיגְט, דִי קִינְדֶער וַואקְסְן אוֹיף בַּעֲלֵי מוּמִין הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵינוּ, אוּן דָאס וָואס אַזוֹיפִיל מֶענְטְשֶׁן מוּטְשֶׁען זִיךְ מִיט יִסּוּרֵי הַנֶּפֶשׁ, אַ גְרוֹיס חֵלֶק קוּמְט פּוּן דֶעם וָואס מֶען אִיז אוֹיפְגֶעוַואקְסְן מִיט שְׁרֶעק; וַוייל אַז דֶער טַאטֶע שְׁרַייט אוֹיף דִי מַאמֶע - קֶענֶען דִי קִינְדֶער נִישְׁט אוֹיפְוַואקְסְן זִיכֶער, זֶייעֶר נֶפֶשׁ אִיז דֶערשְׁרָאקְן אוּן פַארלוֹירְן.

לִיבֶּער בְּרוּדֶער, אִיךְ בֶּעט דִיר זֶייעֶר, אַז דַיין וַוייבּ טוּט אַנְדֶערְש וִוי דוּ הָאסְט גֶעזָאגְט - זָאלְסְטוּ זִיךְ נִישְׁט פַארלִירְן, זָאלְסְט חַס וְשָׁלוֹם נִישְׁט אוֹיפְהֶייבְּן דַיין קוֹל אוֹיף אִיר, אוּן חַס וְשָׁלוֹם טְשֶׁעפְּען, אָדֶער זָאגְן שַׁארְפֶּע וֶוערְטֶער.

דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (שַׁבָּת לד.), אוֹיךְ וֶוען מֶען זָאגְט אִין שְׁטוּבּ עֶרֶב שַׁבָּת וִויכְטִיגֶע הֲלָכוֹת וָואס מֶען דַארְף טוּן - "צְרִיךְ לְמֵימְרִינְהוּ בְּנִיחוּתָא", דַארְף מֶען דָאס זָאגְן שַׁיין, וַוייךְ אוּן אֵיידֶל, "כִּי הֵיכִי דְּלִיקַבְּלִינְהוּ מִינַּיהּ", אַזוֹי וֶועט מֶען עֶס אָנְנֶעמֶען; אוּן אַז מֶען שְׁרַייט, אָדֶער חַס וְשָׁלוֹם מֶען וַוארְפְט אַן אֵימָה יְתֵירָה - קוּמְט אַרוֹיס נָאר שְׁלֶעכְטְס.

בַּיי דִי סְעוּדָה זָאלְסְטוּ נִישְׁט שְׁפֶּעטְן פּוּן רַבָּנִים, אוֹיךְ נִישְׁט פּוּן רַבָּנִים פּוּן אַנְדֶערְע קְהִילוֹת אוּן אַנְדֶערְע קְרֵייזְן. אַז קִינְדֶער הֶערְן לֵיצָנוּת אוּן בִּיטוּל אוֹיף רַבָּנִים אוּן דַיָּנִים - וֶועלְן זֵיי חַס וְשָׁלוֹם אָפְּלָאזְן דִי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה; קֵיינְמָאל זָאלְסְטוּ נִישְׁט אַוֶועק מַאכְן רַבָּנִים אוּן דַיָּנִים, וַוייל אֵיינֶע פּוּן דִי

טְרִיקְס וָואס דִי מַשְׂכִּילִים הָאבְּן גֶעניִצְט אַוֶועק צוּ נֶעמֶען אִידִישֶׁע קִינְדֶער פוּן דִי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה אִיז גֶעוֶוען דוּרְךְ שְׁפֶּעטְן פוּן רַבָּנִים אוּן דַיָּינִים, אוּן לַאכְן אוֹיף צַדִּיקִים; וָואס וֶוער עֶס לַאכְט אוּן שְׁפֶּעט פוּן צַדִּיקִים הָאט בַּאהַאלְטְן אִין זַיין הַארְץ אַן אַנְדֶערֶע כַּוָונָה, עֶר וִויל שְׁפֶּעטְן אוֹיף דִי אֱמוּנָה רַחֲמָנָא לִצְלָן, דָאס אִיז דִי טַייטְשׁ פוּנֶעם פָּסוּק (תְּהִלִּים עג, ט): "שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם", בֶּאֱמֶת וָואלְטְן זֵיי גֶעוָואלְט רֶעדְן אוֹיף דֶער וָואס אִיז אִין הִימְל, נָאר זֵיי דֶערְוַואגְן זִיךְ נִישְׁט צוּ רֶעדְן אוֹיפְן אֵייבֶּערְשְׁטְן, זֵיי הָאבְּן מוֹרָא אַז מֶען וֶועט זֵיי אַוֶועק וַוארְפְן, "וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ", רֶעדְן זֵיי אוֹיף דִי צַדִּיקִים וָואס גֶעפִינֶען זִיךְ דָא אוֹיף דֶער עֶרְד, מֶען לַאכְט פוּן רַבָּנִים אוּן פוּן מַנְהִיגֵי יִשְׂרָאֵל (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן לח).

הַיינְט נַאכְט וֶוען זַיין דִי שִׁיעוּר אִין דִי בָּארָא פַּארְק'עֶר שׁוּל, עֶס וֶועט זַיין מִיט אַ הַאלְבֶּע שָׁעָה שְׁפֶּעטֶער, וַוייל עֶס אִיז דָא אַ חֲתוּנָה אִין יְשִׁיבָה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וֶוען דִי עֶלְטֶערְן זֶענֶען מִיד, זֶענֶען אַלֶע קִינְדֶער מְחוּצָפִים

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פַּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר

בְּנוֹגֵעַ קִינְדֶער מְחוּצָפִים וְכוּ'; אַז מֶען וֶועט גוּט קוּקְן וֶועט מֶען זֶען אַז דָאס וֶוענְדְט זִיךְ צִי דִי עֶלְטֶערְן זֶענֶען מִיד אָדֶער אוֹיסְגֶערוּט; וֶוען דִי עֶלְטֶערְן זֶענֶען מִיד - זֶענֶען אַלֶע קִינְדֶער מְחוּצָפִים, יֶעדֶע לַאךְ וָואס קִינְדֶער לַאכְן וֶוערְט חוּצְפָּה, מֶען וֶוערְט צֶעדְרִיקְט פוּן יֶעדֶע רִיר וָואס דִי קִינְדֶער רִירְן זִיךְ; זֶענֶען דִי עֶלְטֶערְן אוֹיסְגֶערוּט - שַׁיינֶען אַלֶע קִינְדֶער, עֶס אִיז מֶער נִישְׁטָא קַיין מְחוּצָפִים, אוּן וֶוען דִי קִינְדֶער לַאכְן - לַאכְן דִי עֶלְטֶערְן מִיט, אוּן וֶוען דִי קִינְדֶער טַאנְצְן - הָאבְּן דִי עֶלְטֶערְן הַנָּאָה, אוּן אַזוֹי וַוייטֶער.

וּבְכֵן זָאלְסְטוּ זֶען צוּ כַאפְּן אַ דְרִימְל יֶעדְן טָאג, אוּן זָאלְסְט מְחַזֵּק זַיין דַיין וַוייבּ אַז זִי זָאל אוֹיךְ כַאפְּן אַ דְרִימְל אִינְמִיטְן טָאג, אוּן אַז זִי קֶען נִישְׁט שְׁלָאפְן פוּן גְרוֹיס אָנְגֶעצוֹיגְנְקֵייט - קֶען מֶען זִיךְ אָפְּרוּעֶן מִיט פַארְמַאכְטֶע

אוֹיְגן, וַוייל לִיְגן אִין בֶּעט מִיט פַּארְמַאכְטֶע אוֹיְגן רוּט אוֹיךְ אוֹיס דֶעם מֶענְטְשׁ אַזוֹי וִוי שְׁלָאפְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע ענְיָנִים.

...

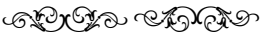

עוֹסֵק זַיין אִין הַפָּצָה אַלְס מַשְׁפִּיעַ, נִישְׁט זַיין אַ מְקַבֵּל

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר

זֵייעֶר גוּט טוּסְטוּ אַז דוּ בִּיסְט מְחַזֵּק אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ זֵיי זָאלְן עוֹסֵק זַיין אִין הַפָּצָה, אוּן אַז מֶען קֶען אַסַאךְ מֶער מַרְוִיחַ זַיין וֶוען מֶען אִיז עוֹסֵק אִין הַפָּצָה וִוי אַרְבֶּעטְן וְכוּ׳.

אָבֶּער זַיי מְחַזֵּק אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ זֵיי זָאלְן טַאקֶע גֵיין הַפָּצָה, נִישְׁט נָאר גֵיין נָאךְ גֶעלְט; עֶס אִיז נִישְׁט רִיכְטִיג זִיךְ צוּ צוּגֶעווּאוֹינֶען צוּ לֶעבְן אוֹיף צְדָקָה, זַיין אַ מְקַבֵּל אַ גַאנְץ לֶעבְן, מֶען דַארְף זַיין אַ נוֹתֵן, אַ מַשְׁפִּיעַ, גֶעבְן פַּאר אַנְדֶערֶע, נִישְׁט זַיין אָנְגֶעהָאנְגֶען אוֹיף אַנְדֶערֶע; אַז מֶען טֵיילְט אוֹיס סְפָרִים אוּן קוּנְטְרֵסִים, עֶצוֹת אוּן חִיזּוּק פוּן הֵייליְגֶן רֶבִי׳ן - אִיז מֶען אַ נוֹתֵן, אַ מַשְׁפִּיעַ, אוּן אוֹיךְ הָאט מֶען פַּרְנָסָה.

מֶען זֶעט עֶס קְלָאר, דִי אַלֶע וָואס הָאבְן זִיךְ צוּגֶעווּאוֹינְט צוּ גֵיין נָאךְ גֶעלְט פַּאר זִיךְ, דִי אַלֶע זֶענֶען נֶעבֶּען פַּארְזִינְקֶען אִין תַּאֲוֹת מָמוֹן, זֵיי זֶעֶען נָאר גֶעלְט, זֵיי שְׁמֶעקֶן נָאר גֶעלְט, דִי מֹחַ אִיז אַזוֹי פַּארְזִינְקֶען אִין גֶעלְט, עֶס אִיז פַּארְשְׁטָעלְט פוּן זֵיי דָאס שְׁפִּירְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, דָאס זֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִין יֶעדַע זַאךְ.

מִיר תַּלְמִידֵי הַיכַל הַקוֹדֶשׁ הָאבְן גֶעזֶען אַלֶע יָארְן אַ לֶעבֶּעדִיגֶע בֵּייְשְׁפִּיל וָואס מֵיינְט הַפָּצָה, מוֹהֲרָא״ש הָאט זַיין גַאנְץ לֶעבְן עוֹסֵק גֶעוֶוען אִין הַפָּצָה. מוֹהֲרָא״ש הָאט גֶעזָאגְט אוֹיְפְן דִיבּוּר וָואס רֶבִי נָתָן הָאט גֶעזָאגְט אַז עֶר וָואלְט אַרָאפְגֶעקוּמֶען נָאכְאַמָאל אוֹיף דִי וֶועלְט צוּ קֶענֶען זַיין נָאכְאַמָאל אִין אוּמַאן, הָאט מוֹהֲרָא״ש גֶעזָאגְט אַז עֶר וָואלְט אַרָאפְגֶעקוּמֶען

נָאכְאַמָאל אוֹיף וֶועלְט צוּ קֶענֶען זַיין אַ מֵפִיץ; אַזוֹי גְרוֹיס אוּן הֵיילִיג אִיז הֲפָצָה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

פַארְלַאנְגֶען פוּן קִינְדֶער צוּ הֶעלְפְן, וֶועלְן זֵיי אוֹיפְוַואקְסְן גֶעזוּנְט

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳, מָאנְסִי

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר מֶעסֶעדְזְשׁ.

הָאט נִישְׁט מוֹרָא צוּ פַארְלַאנְגֶען פוּן אַייעֶר טָאכְטֶער זִי זָאל הֶעלְפְן אִין שְׁטוּבּ, אוּן הַאלְטְס אַייךְ נִישְׁט צוּרִיק פוּן אַוֶועקְנֶעמֶען פוּן אִיר דִי טֶעלֶעפָאן וֶוען זִי אִיז צוּגֶעקְלֶעבְּט צוּ דֶעם פוּן וֶוען זִי קוּמְט אַהֵיים פוּן שׁוּלֶע בִּיז שְׁפֶּעט אוֹיף דֶער נַאכְט מִיט רֶעדְן מִיט חַבֶרְ׳טֶעס - וֶוען אִיר דַארְפְט הָאבְּן אִיר הִילְף. מִיטְן פַארְלַאנְגֶען פוּן קִינְדֶער, מִיטְן פַארְלַאנְגֶען פוּן דִי טֶעכְטֶער זֵיי זָאלְן הֶעלְפְן מִיט דִי שְׁטוּבּ אַרְבֶּעט - מִיט דֶעם אִיז מֶען אַ גוּטֶע מַאמֶע, וַוייל מֶען לֶערְנְט אוֹיס דִי קִינְדֶער דִי רִיכְטִיגֶע וֶועג פוּן לֶעבְּן, אוּן שְׁפֶּעטֶער וֶוען דִי טֶעכְטֶער וֶועלְן חֲתוּנָה הָאבְּן - וֶועלְן זֵיי אוֹיךְ אָנְהַאלְטְן מִיט רֵייניגְן דִי שְׁטוּבּ, מִיט קָאכְן אִין שְׁטוּבּ אוּן מִיט מַאכְן וֶועשׁ פַאר דִי שְׁטוּבּ.

עֶס אִיז אַ טָעוּת בַּיי עֶלְטֶערְן, סְפֶּעצִיעֶל בַּיי מַאמֶעס, וֶוען זֵיי וִוילְן פַארְלַאנְגֶען פוּן דִי קִינְדֶער צוּ הֶעלְפְן, אוּן וֶוען דִי קִינְדֶער מַאכְן אַ טְרוֹיעֶרִיגֶע פָּנִים - שְׁפִּירְן זִיךְ דִי מַאמֶעס שׁוּלְדִיג, זֵיי שְׁפִּירְן וִוי זֵיי זֶענֶען נִישְׁט קַיין גוּטֶע מַאמֶעס, אוּן אַז דִי טֶעכְטֶער הָאבְּן אוּנְז נִישְׁט לִיבּ, אוּן דָאס מַאכְט זֵיי נָאכְגֶעבְּן פַאר דִי טֶעכְטֶער, דָאס מַאכְט זֵיי זָאלְן פַאלְן פַאר דִי גֶעפִילְן, אוּן מֶען נֶעמְט נִישְׁט אַרַיין דִי קִינְדֶער אִין דִי שְׁטוּבּ אַרְבֶּעט; דִי קִינְדֶער וַואקְסְן אוֹיף הֶפְקֵר, זֵיי זֶענֶען פַארְנוּמֶען טָאג אוּן נַאכְט מִיט חַבֶרְ׳טֶעס, אוּן שְׁפֶּעטֶער וֶוען עֶס קוּמְט בְּעֵת שִׂמְחָתָם, וֶוען זֵיי דַארְפְן חֲתוּנָה הָאבְּן, זֵיי זֶעעֶן זִיךְ מִיט

אַרְבֶּעט אִין שְׁטוּב - הֵייבְּן זֵיי אָן צוּ וֵויינֶען: ׳פַּארְוָואס דַארְפְן מִיר וַואשְׁן דִי וֶועשׁ? פַּארְוָואס דַארְפְן מִיר קָאכְן? פַּארְוָואס דַארְפְן מִיר זַיין פַּארְנוּמֶען מִיט רֵיינִיגְן אִין שְׁטוּב?׳ מֶען גֵייט אוֹיף טֶערָאפִּי, וָואס רוֹב רֻבָּם פוּן דִי טֶערָאפִּי נֶעמֶען זֵייעֶרֶע שִׁיטוֹת - נִישְׁט פוּן דִי תּוֹרָה, אוּן זֵיי גֶעבְּן גֶערֶעכְט פַּאר דִי פְרוֹיעֶן: ׳דוּ דַארְפְסְט טַאקֶע נִישְׁט אַרְבֶּעטְן פַּאר דִי שְׁטוּב, דוּ דַארְפְסְט טְרַאכְטְן פוּן זִיךְ׳, בִּשְׁעַת וֶוען דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה זָאגְט (כְּתוּבּוֹת נט:): ״וְאֵלּוּ מְלָאכוֹת שֶׁהָאִשָּׁה עוֹשָׂה לְבַעְלָהּ״, דָאס זֶענֶען דִי אַרְבֶּעט וָואס אַ פְרוֹי דַארְף טוּן פַּאר דִי מַאן אוּן פַּאר דִי שְׁטוּב, ״מְבַשֶּׁלֶת, אוֹפָה״, קָאכְן אוּן בַּאקְן, ״מְכַבֶּסֶת״, מַאכְן דִי וֶועשׁ וְכוּ׳.

זָאגְט אַייעֶר טָאכְטֶער: ״נִישְׁטָא קַיין טֶעלֶעפָאן וֶוען מַאמִי דַארְף זָאלְסְט הֶעלְפְן״; זָאגְט עֶס מִיט אַ שְׁטַארְקְקֵייט אוּן מִיט דִי גְרֶעסְטֶע מָאס לִיבְּשַׁאפְט, פַּארְלַאנְגֶען פוּן קִינְדֶער אִיז נִישְׁט קַיין סְתִּירָה מִיט לִיבְּשַׁאפְט, דִי מַאמֶעס וָואס פַּארְלַאנְגֶען נִישְׁט - זֶענֶען שְׁוַואךְ אוּן נִישְׁט זִיכֶער מִיט זִיךְ, נִישְׁט אַז זֵיי הָאבְּן מֶער לִיב דִי קִינְדֶער, זֵיי זֶענֶען שְׁוַואךְ אוּן נִישְׁט זִיכֶער מִיט זִיךְ.

שַׁבָּת וֶוען אִיר צִינְדְט אָן דִי שַׁבָּת לֶעכְט, אִיר לֵייגְט דִי הֶענְט אוֹיפְן פָּנִים - זָאלְט אִיר בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִין אַייעֶר שְׁפְּרַאךְ, אִין אִידִישׁ: ״הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער, הֶעלְף מִיר אַז אַלֶע קִינְדֶערְלֶעךְ (רֶעכְנְט אוֹיס דִי קִינְדֶער בַּיי דִי נֶעמֶען) זָאלְן אוֹיסְוַואקְסְן עֶרְלִיךְ אוּן גֶעזוּנְט, אַלֶע זָאלְן זוֹכֶה זַיין אוֹיפְצוּשְׁטֶעלְן אִידִישֶׁע שְׁטִיבֶּער אוּן בְּרֶענְגֶען עֶרְלִיכֶע דוֹרוֹת״. אוֹיךְ זָאלְט אִיר בֶּעטְן בַּיי דִי לֶעכְט פַּאר אַייךְ: ״הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער גֶעבּ מִיר כֹּחַ, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קַיין כֹּחַ, אִיךְ שְׁפִּיר זִיךְ וִוי אַן אוֹיסְגֶעקְוֶועטְשְׁטֶע שְׁמַאטֶע, אִיךְ שְׁפִּיר זִיךְ וִוי אַן אוֹיסְגֶעקְעוֶועטְשְׁטֶע לֶעמָאן, הֶעלְף מִיר גֶעבּ מִיר כֹּחַ״.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן עֶנְק זָאלְן הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

הַנְהָגוֹת פַּאר תַּלְמִידֵי יְשִׁיבַת הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פַּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַייְנֶע טַייעֶרֶע תַּלְמִידִים פוּן יְשִׁיבַת הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם, ה' עֲלֵיהֶם יִחְיוּ

אִיךְ הֶער זַייעֶר גוּטֶע גְּרִיסְן אוֹיף עֶנְק פוּנְעם מַגִּיד שִׁיעוּר ר' מֹשֶׁה שְׁמוּאֵל, אוּן אִיךְ הָאב הַנָּאָה צוּ הֶערְן אַז עֶנְק גַייעֶן נָאךְ גֶעלְט, מוֹהֲרַ"שׁ הָאט מִיר גֶעהַייסְן אַוֶועק שְׁטֶעלְן דִי תַּקָּנָה אִין יְשִׁיבָה אַז דִי בָּחוּרִים דַארְפְן עוֹסֵק זַיין אִין גַיין נָאךְ גֶעלְט פַּאר דִי יְשִׁיבָה, אִיךְ פְּרַיי זִיךְ אַז עֶנְק גַייעֶן נָאךְ גֶעלְט.

אִיךְ וִויל עֶנְק בֶּעטֶן עֶנְק זָאלְן זַיין גֶעטְרֵיי פַּארְן מַגִּיד שִׁיעוּר, אוּן פַּארְן מְנַהֵל ר' יִצְחָק; וַוארְטְס נִישְׁט אַז דֶער מְנַהֵל זָאל עֶנְק בֶּעטֶן הֶעלְפְן, וָוען עֶנְק זֶעעֶן דֶעם מְנַהֵל - זָאלְן עֶנְק צוּ גַיין מִיט דֶרֶךְ אֶרֶץ פְּרַעגְן וָואס קֶען מֶען הֶעלְפְן אִין דִי מוֹסָד, וָואס קֶען מֶען הֶעלְפְן אִין חֶדֶר, יְשִׁיבָה אָדֶער שׁוּל; וַוייל אַז עֶנְק הֶעלְפְן דֶעם מְנַהֵל - מַאכְן עֶנְק מִיר גְרִינְגֶער מַיין אַרְבֶּעט, וַוייל עֶר קֶען נִישְׁט אַלֶעס אַלֵיין טוּן, עֶר דַארְף מִיט אַרְבֶּעט פוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ.

אִיךְ וִויל עֶנְק נָאכְאַמָאל בֶּעטֶן נִישְׁט צוּ רֶעדְן אוּן נִישְׁט זִיךְ חַבֶּרְ'ן מִיט בָּחוּרִים אוּן אִינְגֶעלַייט וָואס רֶעדְן נִיבּוּל פֶּה, דָאס זָאל זַיין עֶנְקֶער סִימָן, אַז עֶנְק הֶערְן אֵיינֶעם רֶעדְן נִיבּוּל פֶּה - זָאלְן עֶנְק אַוֶועק גֵיין פוּן יֶענֶעם. חַבֶּרְ'ט עֶנְק נִישְׁט מִיט חֲבֵרִים וָואס רֶעדְן נִישְׁט אֵיידֶל, אוּן אוֹיב עֶנְק הֶערְן אֵיינֶעם רֶעדְן נִישְׁט אַזוֹי אֵיידֶל - זָאלְן עֶנְק אַנְטְלוֹיפְן וִוי מֶען אַנְטְלוֹיפְט פוּן פַייעֶר.

לֶערְנְט יֶעדְן טָאג אַכְצְן פְּרָקִים מִשְׁנַיוֹת, דֶער סֵדֶר דֶרֶךְ הַלִימוּד פוּן הֵייליגְן רַבִּי"ן אִיז אַזַא שַׁייְנֶע מַתָּנָה, וָוער עֶס נֶעמְט דָאס אָן בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת - קֶען זוֹכֶה זַיין דוּרְכְצוּגֵיין דִי גַאנְצֶע תּוֹרָה אָן אַ שִׁיעוּר מָאל. דֶער הֵייליגֶער רַבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָר"ן, סִימָן עו), עֶס אִיז גוּט מֶען זָאל זִיךְ צוּגֶעוואוֹינֶען צוּ לֶערְנֶען שְׁנֶעל אוּן נִישְׁט מְדַקְדֵק זַיין צוּפִיל בִּשְׁעַת מֶען לֶערְנְט, נָאר זָען צוּ פַּארְשְׁטֵיין דֶעם פְּשָׁטוּת הַפְּשָׁט, אוּן אוֹיב מֶען פַּארְשְׁטֵייט נִישְׁט - זָאל מֶען נִישְׁט פַּארְבְּרֶענְגֶען אַסַאךְ צַייט אוֹיף דֶעם עִנְיָן, עֶנְדֶערְש זָאל מֶען גֵיין וַוייטֶער; וַוייל אַז מֶען לֶערְנְט אַסַאךְ - וָועט מֶען בַּיים סוֹף זוֹכֶה זַיין צוּ

פַֿארְשְׁטֵיין וָואס מֶען הָאט פְֿריִער נִישְׁט פַֿארְשְׁטַאנֶען, דֶער רֶבִּי זָאגְט מִיר זָאלְן לֶערְנֶען אֲפִילּוּ מֶען פַֿארְשְׁטֵייט נִישְׁט, אוּן מֶען זָאל נִישְׁט וֶועְרְן צֶעבְּרָאכְן וֶוען מֶען זֶעט אַז מֶען פַֿארְשְׁטֵייט נִישְׁט וָואס מֶען לֶערְנְט; מֶען זָאל זָאגְן דִּי וֶוערְטֶער כְּסִדְרָן, אוּן מֶען וֶועט שׁוֹין פּוּן זִיךְ אַלֵיינְס פַֿארְשְׁטֵיין, אוּן אוֹיבּ מֶען פַֿארְשְׁטֵייט נִישְׁט דֶעם עֶרְשְׁטְן מָאל, וֶועט מֶען עֶס פַֿארְשְׁטֵיין בַּיים צְוֵוייטְן מָאל; אוּן אוֹיבּ מֶען וֶועט נִישְׁט פַֿארְשְׁטֵיין דֶעם צְוֵוייטְן מָאל אִיז אוֹיךְ גָּאר נִישְׁט, וַויל דִּי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (שַׁבָּת סג.; עֲבוֹדָה זָרָה יט.), אַז אַ מֶענְטְש זָאל קוֹדֶם אַסַאךְ זָאגְן דִּי וֶועְרְטֶער פּוּן דִּי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, אֲפִילּוּ עֶר פַֿארְשְׁטֵייט נִישְׁט וָואס עֶר לֶערְנְט, אוּן דֶערְנָאךְ זָאל עֶר לֶערְנֶען צוּ פַֿארְשְׁטֵיין, וַויל אַז מֶען גֶעווֹאוֹינְט זִיךְ צוּ צוּ לֶערְנֶען שְׁנֶעל, קֶען מֶען זוֹכֶה זַיין צוּ לֶערְנֶען זֵייעֶר אַסַאךְ; מֶען אִיז זוֹכֶה אִיבֶּערְצוּגֶיין יֶעדֶע זַאךְ זֵייעֶר אַסַאךְ מָאל, בִּיז מֶען אִיז זוֹכֶה דָּאס צוּ פַֿארְשְׁטֵיין.

אִיךְ בֶּעט עֶנְק מַיינֶע טֵייעֶרֶע תַּלְמִידִים, נִיצְט אוֹיס דִּי צַייט מִיט לֶערְנֶען דִּי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, מַאכְט עֶנְק אַ הוֹיפְן סְפָרִים אוּן לֶערְנְט בְּהַתְמָדָה רַבָּה, זַייט אַייךְ נִישְׁט מְבַלְבֵּל אוֹיבּ עֶנְק פַֿארְשְׁטֵייעֶן נִישְׁט גְּלַייךְ אַלֶעס וָואס עֶנְק לֶערְנֶען, וַויל וֶוען מֶען לֶערְנְט אוֹיף דֶעם סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּימוּד - אִיז מֶען זוֹכֶה אָנְצוּקוּמֶען אַסַאךְ מֶער וּוי וֶוען מֶען לֶערְנְט שְׁטַייט אוּן מֶען קֶלֶערְט אַרַיין אִין יֶעדֶע וָוארְט, וָואס דָּאס שְׁטֶערְט נָאר דָּאס לֶערְנֶען, אוּן זֵייעֶר אַסַאךְ מֶענְטְשֶׁן הָאבֶּן אִינְגַאנְצֶן אוֹיפְגֶעהֶערְט צוּ לֶערְנֶען צוּלִיבּ דֶעם וָואס זֵיי הָאבֶּן גֶעלֶערְנְט אוּן גֶעקֶוועטְשְׁט וְכוּ', אַנְדֶערְש אִיז וֶוען מֶען לֶערְנְט אוֹיפְן סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּימוּד, דֶעמְאלְט אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ לֶערְנֶען זֵייעֶר אַסַאךְ; מֶען אִיז זוֹכֶה צוּ לֶערְנֶען דִּי גַאנְצֶע תּוֹרָה, גְּמָרָא מִיט אַלֶע פּוֹסְקִים, תַּנַ"ךְ מִיט אַלֶע מִדְרָשִׁים, אוּן זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ, "וּכְבָר מְבֹאָר שִׁיחָתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, שֶׁטּוֹב לָאָדָם שֶׁיַּעֲבֹר בְּחַיָּיו בְּכָל הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה", אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָואלְט, אַז מִיר זָאלְן דוּרְךְ לֶערְנֶען כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָהּ (שִׂיחוֹת הָר"ן, סִימָן כח), עַיֵּין שָׁם.

מוֹהַרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה שְׁרַייבְּט אִין דִּי צַוָואָה (צַוָואַת מוֹהֲרָא"שׁ, אוֹת יג): "וֶוען אִיר וֶועט אַרוֹיפְקוּמֶען אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט וֶועט אִיר זִיךְ אִיבֶּערְצַייגְן דִּי וָוארְהֵייט פּוּנְעם הֵיילִיגְן רֶבִּינ"ס 'סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּימוּד', אוֹיבּ אַזוֹי פַֿארְוָואס

זָאלְט אִיר זִיךְ טַעֲנָה׳ן מִיט מֶענְטְשָׁן? גֶעווּאוֹינְט אַייךְ צוּ צוּ לֶעְרְנֶען לוֹיט דֶעם סֵדֶר דֶרֶךְ הַלִּימוּד, דֶעמְאלְט וֶועט אִיר זֶען אוּן שְׁפִּירְן אַלֶע טַעֲמִים אוֹיף דִי וֶועלְט, וַוייל דִי תּוֹרָה אִיז אוּנְזֶער לֶעבֶן אוֹיף דִי וֶועלְט אוּן אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט, דִי תּוֹרָה גֶעבְּט אוּנְז לֶעבֶן סַיי בְּגַשְׁמִיוּת אוּן סַיי בְּרוּחָנִיוּת, וּואוֹיל אִיז דֶעם מֶענְטְש וָואס לָאזְט זִיךְ נִישְׁט נַארְן אוּן וֶוייסְט אַז דֶער עִיקָּר לִימוּד הַתּוֹרָה אִיז צוּ טוּן דֶעם רָצוֹן פּוּנְעם אֱייבֶּערְשְׁטֶן, וּואוֹיל אִיז אִים בָּזֶה וּבַבָּא״.

דֶער אֱייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶן עֶנְק זָאלְן הָאבֶן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

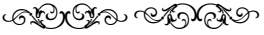

מֶענְטְשָׁן וָואס קוּמֶען אָנְגֶעטוּן נִישְׁט מִיט כָּבוֹד אִין שׁוּל

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פָּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֶרוֹ יָאִיר, גַּבְּאֵי קְרִיַת בְּרֶסְלֶב

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטֶן דַיין מֶעסֶעדְזְש.

עֶס אִיז נִישְׁט קַיין כָּבוֹד פַּאר דִי תּוֹרָה אוּן פַּארְן בֵּית הַמֶּדְרָש צוּ גֶעבֶן אַן עֲלִיָּ׳ פַּאר אֱייְנֶעם וָואס קוּמְט נִישְׁט אָנְגֶעטוּן מִיט כָּבוֹד אִין שׁוּל; וּבְכֵן וִויל אִיךְ דִיר בֶּעטֶן אַז אֲפִילוּ דוּ פַּארְקוֹיפְסְט דִי עֲלִיּוֹת - קֶען מֶען נָאר גֶעבֶן אַן עֲלִיָּ׳ פַּאר אֱייְנֶעם וָואס קוּמְט אָנְגֶעטוּן אִין שׁוּל בְּכָבוֹד, אוּן אַז מֶען קוּמְט אִין שׁוּל וִוי מֶען גֶייט אִין פַּארְק זִיךְ אוֹיסְלוּפְטֶערְן - קֶענְסְטוּ נִישְׁט גֶעבֶן קַיין עֲלִיָּ׳ אוּן אוֹיךְ נִישְׁט צוּ זַיין דֶער בַּעַל תְּפִילָה.

בָּרוּךְ ה׳ רֶבֶּם כְּפוּלָם פּוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ קוּמֶען אִין שׁוּל אָנְגֶעטוּן מִיט בְּכָבוֹד׳יגֶע קְלֵיידֶער, אָנְגֶעטוּן מִיט אַ הוּט אוּן רֶעקְל, עֶס אִיז נָאר גֶעצֵייְלְטֶע וָואס זֶענֶען נָאךְ אִין אַ קַטְנוּת הַדַּעַת, זֵיי טְרַאכְטֶן אַז מֶען קוּמְט אָנְגֶעטוּן אִיז מֶען אַ פְּרוּמֶער וְכוּ׳, בִּיז מֶען וַואקְסְט אוֹיף אוּן מֶען הֵייבְּט זִיךְ אָן שֶׁעמֶען: ׳וִוי אַזוֹי קֶען זַיין אַז בִּיז אַהֶער הָאב אִיךְ נִישְׁט מְכַבֵּד גֶעוֶועזְן דִי שׁוּל?׳ וָואס אִיז אַזוֹי וִוי דֶער בֵּית הַמִּקְדָּש, אַזוֹי וִוי דִי הֵייליגֶע חֲכָמִים זָאגְן (מְגִילָה כט.; זוֹהַר נָשֹׂא, קכו.) ׳מִקְדָּש מְעַט׳, אַ שׁוּל - אִיז אַ קְלֵיינֶע בֵּית הַמִּקְדָּש; מֶען שֶׁעמְט זִיךְ וִוי אַזוֹי מֶען הָאט זִיךְ גֶעפִּירְט בִּיז אַהֶער.

אִיךְ גֵיי נִישְׁט זָאגְן זָאלְסְט אַרוֹיסְשִׁיקְן מֶענְטְשְׁן פּוּן בֵּית הַמֶּדְרָשׁ, וָואס דָאס וָואלְט וָועְן אוֹיךְ גָעדַארְפְט זַיין, אִיךְ גֵיי דִיר נִישְׁט זָאגְן דוּ זָאלְסְט דָאס טוּן, אָבֶּער אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ וָואס קוּמְען אִין בֵּית הַמֶּדְרָשׁ אָנְגֶעטוּן אַזוֹי וִוי מֶען גֵייט זִיךְ אוֹיסְלוּפְטֶערְן - קֶענְסְטוּ נִישְׁט צוּשִׁיקְן נִישְׁט צוּם עָמוּד, אוּן נִישְׁט גֶעבְּן קַיין עֲלִיָּה.

אִיךְ בֶּעט דִיר, הִיט אוֹיךְ דִי כָּבוֹד פּוּן בֵּית הַמֶּדְרָשׁ, הִיט אוֹיךְ דִי כָּבוֹד פּוּן הֵייליגְן רַבִּי'ן אוּן אוֹיךְ דִי כָּבוֹד פּוּן מוֹהֲרַא"שׁ זְכוּת יָגֵן עָלֵינוּ.

נָעם אוֹיךְ יֶעדְן אֵיינֶעם מִיט אַ שְׂמֵייכֶל, אוּן הַאלְט חֶשְׁבּוֹן אוֹיךְ אַלֶע מִתְפַּלְלִים וָועְר עֶס פֶּעלְט, וָועְר עֶס קוּמְט נִישְׁט, זוּךְ אוֹיךְ וָועם מֶען דַארְף פְּרַיילִיךְ מַאכְן; מֶען דַארְף אוֹיךְ עוֹסֵק זַיין אִין מְקָרֵב זַיין קְרוֹבִים, נִישְׁט נָאר רְחוֹקִים, וְהָבֵן לְמַעֲשֶׂה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

מֶען טָאר נִישְׁט צֶעקְרֶוועטְשְׁן אַן אַרְבֵּייטֶער וִוי אַן עֶבֶד כְּנַעֲנִי

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פַּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... נֶרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין מֶעסֶעדְזְשׁ.

אִיךְ הָאבּ אִין הַארְצְן אוֹיךְ דִיר, אִיךְ הַאלְט דָאס שׁוֹין אַיין אַ לַאנְגֶע צַייט. אִיךְ הָאבּ דִיר גֶעגֶעבְּן אַ אִינְגֶערְמַאן פַּאר עֶנְקֶער בִּיזְנֶעס, אַ תַּלְמִיד מַיינֶער, אַן אֵיידֶעלֶער אִינְגֶערְמַאן, אַ אִינְגֶערְמַאן אַ תַּלְמִיד חָכָם, גָאר אַן אֵיידֶעלֶער, גָאר אַ זַיידֶענֶער; עֶס אִיז נִישְׁט רִיכְטִיג דִי וָועג וִוי אַזוֹי מֶען פִּירְט זִיךְ מִיט אִים אוּן מִיט זַיין גַאנְצֶע שִׁטוּבּ, מֶען צֶעקְרֶוועטְשְׁט אִים, מֶען לֵייגְט אוֹיךְ אִים אַרוֹיךְ אַרְבֶּעט פִּיר אוּן צְוָואנְציג שָׁעָה אַ טָאג, אָפְּגֶעֶרְעדְט דִי גְרוֹיסֶע עַוְולָה פּוּן נָעמֶען אַ אִינְגֶערְמַאן וָואס אִיז וַוייט פּוּן דִי כֵּלִים וְכוּ', אוּן אִים מַאכְן הָאבְן אִין שִׁטוּבּ פִּיר אוּן צְוָואנְציג שָׁעָה דִי טֶעלֶעפָאן מִיט דִי טֶעבְּלֶעט, עֶר זָאל זַיין גְרֵייט פַּאר עֶנְק כְּשׁוֹר לְעוֹל וְכַחֲמוֹר לְמַשָּׂא. דֶער אִינְגֶערְמַאן אִיז

נִישְׁט עֶנְקֶער קְנֶעכְט; וִוי מֶעג מֶען נֶעמֶען אַ אִינְגֶערְמַאן אוּן אִים אַזוֹי צֶעקְוֶועטְשְׁן? וִוי מֶעג מֶען דָאס טוּן פַאר זַיין וַוייבּ, אַז זִי זָאל דַארְפְן אַלֵיינְס שְׁוֶוער אַרְבֶּעטְן מִיט דִי קִינְדֶער אוּן מִיט דִי שְׁטוּבּ וַוייל עֶר דַארְף זַיין גְרֵייט פַאר עֶנְק צוּ אַרְבֶּעטְן פִיר אוּן צְוָואנְצִיג שָׁעָה? אֶפְשָׁר דִי גַאנְצֶע פְּלָאנְטֶער וָואס עֶנְקֶער בִּיזְנֶעס אִיז יֶעצְט פַארְפְּלָאנְטֶערְט אִיז צוּלִיבּ דֶעם, וֶוער וֵוייסְט?

וּבְכֵן וִויל אִיךְ דִיר בֶּעטְן דוּ זָאלְסְט פַארְרֶעכְטְן אוּן דוּ זָאלְסְט זָאגְן פַאר דֶעם אִינְגֶערְמַאן אַז וֶוען עֶס קוּמְט פִינְף אַזֵייגֶער, שְׁפֶּעטְסְטְנְס זֶעקְסֶע - אִיז עֶר בַּאפְרַייט אוּן עֶר אִיז נִישְׁט מֶער עֶנְקֶער קְנֶעכְט. נֶעמְט צוּרִיק זַיין טֶעלֶעפָאן, נֶעמְט צוּרִיק דִי טֶעבְּלֶעט, לָאז אִים אַהֵיימְגֵיין צוּ זַיין וַוייבּ אוּן קִינְדֶער, לָאז אִים זַיין אַ אִיד, לָאז אִים זַיין גֶעזוּנְט, אוּן עֶרֶב שַׁבָּת זָאל עֶר אַרְבֶּעטְן בִּיז חֲצוֹת, בִּיז צְוֶועלְף אַזֵייגֶער אַז עֶר זָאל קֶענֶען אַהֵיים גֵיין הֶעלְפְן זַיין וַוייבּ אַרַיינְבְּרֶענְגֶען דֶעם שַׁבָּת, אוּן דָאס אִיז שׁוֹין חוּץ אַ מַעֲשֶׂה וָואס עֶנְק מַאכְן פוּן אִים לֵיצָנוּת אוּן מֶען גֶעבְּט אִים צְוֵויי אַ הַאלְבּ טוֹיזְנְט דָאלֶער אַ וָואךְ; אָבֶּער נִישְׁט דָאס אִיז וָואס בַּאדֶערְט מִיר, וַוייל אֲפִילוּ עֶנְק וֶועלְן אִים גֶעבְּן פִינְף טוֹיזְנְט דָאלֶער אַ וָואךְ - אִיז דָאס נִישְׁט רִיכְטִיג צוּ טוּן מִיט אַ אִינְגֶערְמַאן וָואס בּוֹיט יֶעצְט אַ שְׁטוּבּ, אִים אַוֶועקְנֶעמֶען פוּן שְׁטוּבּ זִיבְּן טֶעג אַ וָואךְ, צוּ זַיין אַן עֶבֶד מִיט אַ גֶעבּוּרְטֶע אוֹיעֶר צוּ עֶנְקֶער בִּיזְנֶעס.

אִיךְ הָאבּ דִיר שׁוֹין לַאנְג גֶעוָואלְט זָאגְן, אָבֶּער יֶעצְט וֶוען אִיךְ הָאבּ גֶערֶעדְט מִיט דֶעם אִינְגֶערְמַאן אוּן מִיט זַיין וַוייבּ, וִויל אִיךְ דִיר זָאגְן אַז אוֹיבּ וֶועלְן זִיךְ זַאכְן נִישְׁט טוֹישְׁן - וֶועל אִיךְ אִים הֵייסְן אַוֶועקְגֵיין פוּן עֶנְקֶער גֶעשֶׁעפְט.

...

זֵייעֶר וִויכְטִיג פַאר קִינְדֶער צוּ הֶערְן גוּטֶע וֶוערְטֶער פוּן דִי עֶלְטֶערְן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳

אִיךְ וִויל אַייךְ זֵייעֶר שְׁטַארְק בֶּעטְן אִיר זָאלְט גֶעדֶענְקֶען צוּ גֶעבְּן פַאר אַייעֶרֶע קִינְדֶער גוּטֶע וֶוערְטֶער, זֵיי אוֹיסְרִימֶען אוּן אוֹיסְלוֹיבְּן; עֶס אִיז זֵייעֶר וִויכְטִיג פַאר קִינְדֶער צוּ בַּאקוּמֶען גוּטֶע וֶוערְטֶער פוּן דִי טַאטֶע אָדֶער מַאמֶע, עֶס אִיז זֵייעֶר גֶעזוּנְט פַאר קִינְדֶער צוּ הֶערְן גוּטֶע וֶוערְטֶער.

אַז עֶס אִיז אַייךְ שְׁוֶוער צוּ גֶעבְּן גוּטֶע וֶוערְטֶער, אִיר זֶעט וִוי עֶס גֵייט אַרִיבֶּער טֶעג אָן גֶעבְּן גוּטֶע וֶוערְטֶער - זָאלְט אִיר בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: **"הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל גֶעבְּן גוּטֶע וֶוערְטֶער פַאר מַיינֶע קִינְדֶער, מַיינֶע קִינְדֶער זָאלְן וַואקְסְן גֶעזוּנְט בְּגוּף וּבְנֶפֶשׁ".**

אוֹיךְ פְרַייטָאג צוּ נַאכְטְס בַּיים צִינְדְן דִי לֶעכְט זָאלְט אִיר בֶּעטְן פַאר דִי קִינְדֶער זֵיי זָאלְן זַיין עֶרְלִיךְ אוּן גֶעזוּנְט, בַּיים צִינְדְן דִי לֶעכְט אִיז אַ צַייט וָואס מֶען קֶען פּוֹעֵל׳ן, אוּן וֶוען פְרוֹיעֶן וָואלְטְן גֶעוואוּסְט וָואס פַאר אַ כּוֹחוֹת זֵיי הָאבְּן מִיט זֵייעֶרֶע תְּפִילוֹת וֶוען זֵיי צִינְדְן אָן דִי שַׁבָּת לֶעכְט; אַלֶע הִימְלֶען זֶענֶען אָפְן, אוּן אַלֶע מַלְאָכִים שְׁטֵייעֶן אוּן קוּקְן וִוי זֵיי צִינְדְן אָן דִי הֵיילִיגֶע שַׁבָּת לֶעכְט - וָואלְטְן זֵיי אוֹיסְגֶעניצְט דִי צַייט אוּן גֶעבֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף אַלֶעס וָואס מֶען דַארְף; אוֹיף גֶעזוּנְט, אוֹיף קִינְדֶער אוּן אוֹיף נַחַת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

גֶעגַאנְגֶען הֲפָצָה, אוּן קֵיינֶער הָאט נִישְׁט גֶענוּמֶען

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת, ב׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

וואוֹיל אִיז דִיר אַז דוּ גֵייסְט הֲפָצָה, דוּ גֵייסְט בַּיי דִי הַייזֶער אוֹיסְטֵיילְן

דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס סְפָרִים, דִי קוּנְטְרֵסִים אוּן סְפָרִים וָואס מוֹהֲרָא״שׁ הָאט גֶעשְׁרִיבְּן פַאר אוּנְזֶער דוֹר, אַרוֹיסְגֶענוּמֶען פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס סְפָרִים עֲצוֹת אוּן חִיזּוּק פַאר יֶעדְן מֶענְטְשׁ אִין יֶעדְן מַצָּב וָואס עֶר גֶעפִּינְט זִיךְ נָאר.

הָאסְט מִיר גֶעשְׁרִיבְּן אַז דוּ בִּיסְט פַארְשָׁעמְט אוּן צֶעבְּרָאכְן וַויֵיל נָאכְן גִיין אַ גַאנְצֶע הֲפָצָה הָאט קֵיינֶער נִישְׁט גֶענוּמֶען אוּן קֵיינֶער הָאט נִישְׁט גֶעגֶעבְּן וְכוּ׳ וְכוּ׳; לִיבֶּער בְּרוּדֶער, דַארְפְסְט טַאנְצְן פַאר שִׂמְחָה אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט דִיךְ מְזַכֶּה גֶעוֶוען אַז דוּ קֶענְסְט עוֹסֵק זַיין אִין אַזָא הֵיילִיגֶע מְצָוָה פוּן אוֹיסְטֵיילְן דִי סְפָרִים פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן, דוּ קֶענְסְט זִיךְ נִישְׁט פָּארְשְׁטֶעלְן דַיין זְכוּת אוֹיבְן אִין הִימֶל, דוּ בִּיסְט אַזוֹי בַּאלִיבְּט בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן, וַויֵיל בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן אִיז זֶיעֶר בַּאלִיבְּט דֶער וָואס בְּרֶענְגְט צוּרִיק מֶענְטְשֶׁן צוּ דִי אֱמוּנָה אוּן צוּ דִי תּוֹרָה וָועג; דֶער הֵיילִיגֶער זוֹהַר זָאגְט (תִּרוּמָה קכח:): ״תָּא חֲזֵי, כָּל מַאן דְּאָחִיד בְּיָדָא דְּחַיָּיבָא וְאִשְׁתַּדַּל בֵּיהּ, לְמִשְׁבַּק אָרְחָא בִּישָׁא״, קוּם אוּן זֶע דָאס גְּרוֹיסְקֵייט פוּנְעם מֶענְטְשׁ וָואס בְּרֶענְגְט צוּרִיק זִינְדִיגֶע מֶענְטְשֶׁן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, עֶר אִיז זוֹכֶה אַרוֹיךְ צוּ גִיין אוֹיךְ אַ הוֹיכֶע פְּלַאץ וָואס קֵיין שׁוּם מֶענְטְשׁ אִיז נִישְׁט זוֹכֶה; עֶר נֶעמְט אַוֶועק טוּמְאָה פוּן דֶער וֶועלְט אוּן עֶר מַאכְט אַז דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְנְ׳ס נָאמֶען זָאל וֶוערְן גֶעהֵיילִיגְט אוֹיךְ דֶער וֶועלְט. דֶער מֶענְטְשׁ אִיז גוֹרֵם אַז אַלֶע וֶועלְטְן שְׁטֵייגְן אוֹיךְ זַיין זְכוּת, אוּן עֶר אִיז זוֹכֶה צוּ אַלֶע גוּטֶע זַאכְן אוֹיךְ דִי וֶועלְט אוּן אוֹיךְ יֶענֶע וֶועלְט. קֵיינֶער קֶען אִים נִישְׁט שְׁלֶעכְטְ׳ס טוּן, נִישְׁט אוֹיךְ דִי וֶועלְט אוּן נִישְׁט אוֹיךְ יֶענֶע וֶועלְט, עֶר קֶען אַרַיינְגֵיין אִין דִי דְרַייצְן טוֹיעֶרְן פוּן שַׁעֲרֵי רַחֲמִים, אוּן קֵיינֶער קֶען אִים נִישְׁט צוּרִיק הַאלְטְן.

נֶעם דִי בְּזִיוֹנוֹת פַאר כַּפָּרַת עֲוֹונוֹת; אַנְשְׁטָאט פַאסְטְן, אַנְשְׁטָאט זִיךְ דַארְפְּן רַייסְן מִיט סִיגוּפִים, וָואס אוֹיךְ אֵיין מָאל פוֹגֵם זַיין בִּבְרִית דַארְף מֶען פַאסְטְן פִּיר אוּן אַכְצִיג תַּעֲנִיתִים; שְׁטֶעל זִיךְ פָּאר מִיר דַארְפְּן פַאסְטְן אוֹיךְ אוּנְזֶערֶע עֲבֵירוֹת פוּן הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה רַחֲמָנָא לִצְלָן יֶעדֶע מָאל פ״ד תַּעֲנִיתִים, וִוי וָואלְטְן מִיר גֶעקֶענְט אֲפִילוּ דָאס אָנְהֵייבְּן פַארֶעכְטְן... קוּמְט דֶער רֶבִּי אוּן זָאגְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת נְאוּף חֵלֶק א, סִימָן מא): וִוי אַזוֹי קֶען מֶען פַארֶעכְטְן? ״תִּקּוּן לְהוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה, שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל לְהַחֲזִיר בְּנֵי אָדָם

בִּתְשׁוּבָה", דּוּרְךְ צוּרִיק בְּרֶענְגֶען מֶענְטְשֶׁן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטֶן; מֶען דַארְף נִישְׁט מַאכְן קַיין תַּעֲנִיתִים אוּן סִיגוּפִים, מֶען דַארְף עוֹסֵק זַיין אִין צוּרִיק בְּרֶענְגֶען מֶענְטְשֶׁן צוּ דִי אֱמוּנָה, אוּן אַז מֶען בְּרֶענְגְט צוּרִיק אִידִישֶׁע קִינְדֶער צוּ דִי אֱמוּנָה - מִיט דֶעם אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ פָּנִים בְּפָנִים (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א, סִימָן סב).

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶן זָאלְסְט הָאבֶן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

גֵיין צוּ שַׁאבַּאטָאנְס?

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת תּוֹלְדוֹת, ג' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

לְכְבוֹד ... נֶרוֹ יָאִיר

לִיבֶּער בְּרוּדֶער, הַארְצִיגֶער חָבֵר; וויסֶן זָאלְסְט אַז קִינְדֶער קוּקֶן אַרוֹיס אַ גַאנְצֶע וָואךְ אוֹיף שַׁבָּת, זֵיי שְׁטֵייֶען אוּן וַוארְטֶן: "וָועֶן קוּמְט שׁוֹין שַׁבָּת?" וַוייל אַ גַאנְצֶע וָואךְ זֶענֶען דִי עֶלְטֶערְן פַארְנָאגְט, נִישְׁט אַלֶץ הָאט מֶען דִי רוּאִיגְקֶייט פַאר דִי קִינְדֶער, אָבֶּער וָועֶן עֶס קוּמְט שַׁבָּת - דֶעמָאלְט הָאט מֶען צַייט אוּן מֹחַ פַאר דִי קִינְדֶער; זִיךְ אָפְּצוּגֶעבֶּן מִיט זֵיי, זֵיי אוֹיסְהֶערְן אוּן זִיךְ אִינְטֶערֶעסִירֶן וִוי אַזוֹי עֶס אִיז גֶעוֶוען דִי וָואךְ, עֶס אִיז אַ צַייט צוּ גֶעבֶּן פַאר דִי קִינְדֶער לִיבְּשַׁאפְט אוּן וַוארְעמְקֶייט, אוּן דֶערִיבֶּער וַוארְטֶן דִי קִינְדֶער אוֹיף שַׁבָּת, זִי וויילֶן זִיצֶן בַּיים טִישׁ מִיט טַאטֶע מַאמֶע, עֶסֶן דִי סְעוּדוֹת אוּן הָאבֶּן אַ לִיכְטִיגֶער שַׁבָּת.

עֶס אִיז נִישְׁט רִיכְטִיג אַוֶועק צוּ פָארֶן שַׁבָּתִים מִיט בְּרִידֶער, שְׁוָואגֶערְס אוּן זִיכֶער נִישְׁט מִיט חֲבֵרִים, עֶס קוּמְט נִישְׁט פוּן אַ גוּטֶע פְּלַאץ, עֶס קוּמְט פוּן מֶענְטְשֶׁן וָואס עֶס אִיז זֵיי נִמְאָס צוּ זַיין אִין שְׁטוּב מִיט דִי מִשְׁפָּחָה, דִי זוֹכֶן צוּ מַאכְן שַׁאבַּאטָאנְס, אַוֶועק פָארֶן מִשְׁפָּחוֹת אִינְאֵיינֶעם, וָואס עֶס קוּמְט נִישְׁט אַרוֹיס קַיין גוּטְס דֶערְפוּן, מֶען קוּמְט נִישְׁט אַהֵיים מִיט דִי זֶעלְבֶּע יִרְאַת שָׁמַיִם וִוי מֶען אִיז גֶעפָארֶן, וּבְכֵן זָאלְסְטוּ בְּלַייבֶּן שַׁבָּת אִין שְׁטוּב מִיט דַיין מִשְׁפָּחָה אוּן הָאבֶּן אַ לִיכְטִיגֶער שַׁבָּת; מֵילָא אַז מֶען מַאכְט אַ שַׁבָּת מִיט אַ רָב

אָדֶער אַ מוֹרֶה דֶּרֶךְ וָואס גייט מַשְׁפִּיעַ זַיין יִרְאַת שָׁמַיִם, חִיזּוּק אוּן עֵצוֹת - אִיז אֵיין זַאךְ, אָבֶּער אַז אַ שְׁוָואגֶער הָאט נִישְׁט קַיין שָׁלוֹם בַּיִת, אִים אִיז אוּמֶעטִיג אִין שְׁטוּבּ, אָדֶער דַיין בְּרוּדֶער אִיז נִישְׁט פְּרֵיילִיךְ מִיט זַיין שְׁטוּבּ דֶערְפַאר מַאכְט עֶר שַׁאבַּאטָאנְס, אָדֶער דַיין בַּעַל הַבַּיִת פּוּן דַיין אַרְבֶּעט וויל אַוועק לוֹיפְן פּוּן מְחַנֵּךְ זַיין דִי קִינְדֶער, נָעמְט עֶר צַאם דִי אַרְבֶּעטֶער אַוועק צוּ פָּארְן אוֹיךְ אַ שַׁאבַּאטָאן - דָאס אִיז נִישְׁט רִיכְטִיג; אֲפִילוּ אָן קִינְדֶער אִיז נִישְׁט כְּדַאי צוּ גֵיין צוּ שַׁאבַּאטָאנְס, עֶס בְּרֶענְגְט נִישְׁט קַיין שׁוּם גוּטְס, אוּן זִיכֶער אוֹיב מֶען הָאט קִינְדֶער אִיז אַן עַוְולָה צוּ גֵיין צוּ שַׁאבַּאטָאנְס, פַּאר דִי חִינּוּךְ פּוּן דִי קִינְדֶער.

אַ פְּרֵיילִיכְן שַׁבָּת.

...

דִי יוּנְגֶע יָארְן זֶענֶען דִי בֶּעסְטֶע אוּן שֶׁענְסְטֶע יָארְן

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר, לֶעיקֶוואד

דַיין טַאטֶע הָאט מִיר גֶעשְׁרִיבְּן דִי פְּרֵיילִיכֶע נֵייעֶס אַז דוּ הָאסְט זוֹכֶה גֶעוֶועזן צוּ עֶנְדִיגְן שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, אוּן יֶעצְט הָאסְטוּ אָנְגֶעהוֹיבְּן לֶערְנֶען גְּמָרָא - תַּלְמוּד בַּבְלִי, דוּ גְרֵייטְסְט זִיךְ צוּ עֶנְדִיגְן שַׁ"ס אוֹיךְ דַיין בַּר מִצְוָה.

דָאס אִיז זֵייעֶר פְּרֵיילִיכֶע נֵייעֶס; צוּ הֶערְן אַז אַ יוּנְג קִינְד וְוִי דוּ בִּיסְט - זָאל הָאבְּן דִי שֵׂכֶל אוּן דִי הַתְמָדָה אוֹיסְצוּנִיצְן דִי צַייט פַּאר עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, צוּ לֶערְנֶען תּוֹרָה.

דִי יוּנְגֶע יָארְן זֶענֶען דִי בֶּעסְטֶע אוּן שֶׁענְסְטֶע יָארְן, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּידוֹת אוֹת תְּשׁוּבָה חֵלֶק א, סִימָן עג), דָאס דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטֶן אִין דִי יוּנְגֶע יָארְן אִיז מֶער חָשׁוּב וְוִי דִי עֲבוֹדָה אוֹיךְ דֶער עֶלְטֶער; אוֹיךְ דֶער הֵיילִיגֶער יִשְׂמַח מֹשֶׁה זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ שְׁרַייבְט אִין אַ בְּרִיוו פַּאר זַיין זוּן (נִדְפַּס בְּסוֹף סֵפֶר יִשְׂמַח מֹשֶׁה עַל נַ"ךְ), אַז אֵיין שָׁעָה אִין דִי יוּנְגֶע יָארְן אִיז אַזוֹי וְוִי אַ גַאנְצֶע יָאר אוֹיךְ דֶער עֶלְטֶער.

גֶעבּ אַ גְרוּס דַיין חָשׁוּבֶ׳ער טַאטֶע.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

נִישְׁט חַנְפֶ׳ענֶען, וֶוען יֶענֶער זָאגְט זַאכְן וָואס אִיז נִישְׁט רִיכְטִיג

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם א׳ פַּרְשַׁת וַיֵּצֵא, ה׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

וֶוען אִיר הֶערְט פוּן אַ חַבֶרְ׳טֶע וִוי זִי מַאכְט חוֹזֶק פוּן מַאמֶעס וָואס הָאבְּן גְרוֹיסֶע מִשְׁפָּחוֹת - זָאלְט אִיר נִישְׁט זוּכְן חֲנוּפָה אוּן בְּלַייבְּן שְׁטִיל, אִיר זָאלְט עֶנְטְפֶערְן אַז גְרוֹיסֶע מִשְׁפָּחוֹת אִיז דִי שֶׁענְסְטֶע זַאךְ, אוּן נָאר דָאס בְּלַייבְּט פוּנֶעם מֶענְטְשׁ; וַוייל בַּיי אַסַאךְ פְרוֹיעֶן אִיז גֶעוָוארְן אַ בּוּשָׁה צוּ הָאבְּן אַ גְרוֹיסֶע מִשְׁפָּחָה, עֶס אִיז עֶפֶּעס אַן אַלְטְמָאדִישֶׁע זַאךְ, אוּן דָאס מַאכְט אַ לַחַץ בַּיי פְרוֹיעֶן נִישְׁט צוּ טוּן וָואס אִיז רִיכְטִיג.

מֶען רֶעדְט נִישְׁט וֶוען מֶען קֶען נִישְׁט, מֶען אִיז אִיבֶּערְגֶעשְׁטְרֶענְגְט וְכוּ׳, דֶעמָאלְט גֵייט מֶען צוּם רָב, צוּם דַיָין - אוּן מֶען טוּט וָואס דַּעַת תּוֹרָה זָאגְט, מֶען רֶעדְט פוּן דִי שְׁמוּעֶסֶעלֶעךְ צְוִוישְׁן פְרוֹיעֶן וָואס מֶען מַאכְט אַוֶועק הָאבְּן קִינְדֶער, בַּיי דִי שְׁמוּעֶסְן טָאר מֶען נִישְׁט בְּלַייבְּן שְׁטִיל מִיט חֲנוּפָה.

אוֹיךְ וֶוען אַ פְרוֹי קוּמְט זִיךְ אוֹיפְטוּן מִיט אַ קְלֵייד וָואס אִיז נִישְׁט אֵיידְל, טָאר מֶען נִישְׁט חַנְפֶ׳ענֶען, אוּן אוֹיךְ דִי נֵייעֶ מָאדֶע, דִי שֵׁייטְל וָואס מֶען מַאכְט אוֹיסְקוּקְן וִוי נַאס, וִוי פְרִישֶׁע הָאר; טָאר מֶען נִישְׁט חַנְפֶ׳ענֶען, נָאר זָאגְן שֵׁיינֶערְהֵייט אַז עֶס זֶעט נִישְׁט אוֹיס אֵיידְל וְכוּ׳.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

מִיט שִׂמְחָה וָועט אִיר גֶעהָאלְפֶּן וָוערְן מִיט קִינְדֶער

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... תִּחְיֶ'

אַייעֶר מַאן הָאט מִיר גֶעבְּרֶענְגְט אַ בְּרִיוו פּוּן אַייךְ.

אִיךְ וֵוייס דֶער צַעַר וָואס אִיר גֶייט אַרִיבֶּער אַ יֶעדֶע חוֹדֶשׁ וָוען אִיר זֶעט אַז נָאכְאַלְץ הָאט אִיר נִישְׁט גוּטָע נֵייעֶס; אִיךְ וֵוייס גוּט דֶער צַעַר, אוּן אֲפִילוּ עֶס אִיז שׁוֹין אַרִיבֶּער פּוּן חֲתוּנָה זֶעקְס אוּן צְוָואנְציג יָאר גֶעדֶענְק אִיךְ אוֹיךְ דֶער צַעַר אוּן דִי טוּנְקְלֶקֵייט וָואס אִיז גֶעוָואוְרן יֶעדֶע חוֹדֶשׁ וָוען מִיר הָאבְּן גֶעזָען אַז עֶס אִיז נָאכְאַלְץ נִישְׁטָא גוּטָע נֵייעֶס אוֹיף קִינְדֶער.

אִיךְ בֶּעט אַייךְ זֵייעֶר, דְרַאפְּעט זִיךְ אוּן דֶערְהַאלְטְס זִיךְ, אוּן מִיט שִׂמְחָה וָועט אִיר גֶעהָאלְפֶּן וָוערְן. נָאר מִיט שִׂמְחָה וָועט אִיר גֶעהָאלְפֶּן וָוערְן, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק (יְשַׁעְיָ' נה, יב): "כִּי בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ", דוּרְךְ שִׂמְחָה גֵייט מֶען אַרוֹיס פּוּן אַלֶע צָרוֹת אוּן פְּרָאבְלֶעמֶען (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב, סִימָן י), אוּן דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט אוּנְז זֵייעֶר זֵייעֶר אָנְגֶעוָואוְרנְט מִיר זָאלְן זַיין פְּרֵיילִיךְ (שָׁם, סִימָן כד), וַויֵיל דוּרְךְ שִׂמְחָה קֶען מֶען זוֹכֶה זַיין צוּ אַלֶע יְשׁוּעוֹת אוּן צוּ קוּמֶען צוּ דִי הֶעכְסְטֶע מַדְרֵיגָה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶּן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

נִישְׁט נָעמֶען צוּם הַארְצְן וָועז מֶען הָאט טַעֲנוֹת

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ', קְרִית בְּרִסְלֶב

מִיר הָאבְּן נִישְׁט קַיין וָועְרְטֶער אַייךְ צוּ בַּאדַאנְקֶען פַּאר וִויפִיל אִיר טוּט פַּאר אוּנְזֶער מוֹסָד אִין שְׁטָעטְל מִיט אַזָא גֶעטְרֵייַשאפְט שֶׁלֹא עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס, נִישְׁט צוּ וָועְרְן בַּאצָאלְט; אִיר טוּט עֶס מִיטְן גַאנְצְן הַארְץ, סְפֶּצִיעֶל מִיט דֶעם וָואס אִיר הָאט אִיבֶּערְגֶענוּמֶען דִי שְׁוֶוועֶרע לַאסְט פּוּן צוּשְׁטֶעלְן בֶּעבִּיסִיטִינְג פַּאר אַלֶע טִיטְשֶׁערְס אוּן אַיינְגֶעשְׁטֶעלְטֶע פּוּנְעם מוֹסָד בֵּית

פֶּיגָא; וואוֹיל אִיז אַייךְ אוֹן וואוֹיל אִיז אַייעֶר חֵלֶק אַז אִיר נֶעמְט אַ חֵלֶק אַז דֶער מוֹסָד זָאל זִיךְ פִּירן וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין, מִיר זָאלְן קֶענֶען הָאבְּן סַיי אַז דִי טִיטֶשֶערס זָאלְן קֶענֶען זִיצָן מִיט דִי קִינְדֶער, לֶערְנֶען מִיט זַיי, אוֹן סַיי אַז דִי סֶעקְרִיטֶערִיס אִין אָפִּיס זָאלְן קֶענֶען מַאכְן זַייעֶר אַרְבֶּעט מִיט יִשׁוּב הַדַעַת, וִויסְנְדִיג אַז מֶען גֶעבְּט זִיךְ אָפּ מִיט דִי פִּיצֶלֶעךְ קִינְדֶער.

אִיךְ וִויל אַייךְ בֶּעטְן אִיר זָאלְט נִישְׁט נֶעמֶען צוּם הַארְצָן וֶועֶן מֶען הָאט טַעֲנוֹת, אִיךְ שְׁפִּיר אַז אִיר נֶעמְט זִיךְ צוּ שְׁטַארְק צוּם הַארְצָן פּוּן יֶעדֶע קָאמְפְּלֶעקְס וָואס קוּמְט אַרַיין אוֹיף דִי בֶּעבִּיסִיטִינְג, נֶעמְט דָאס נִישְׁט פֶּערְזֶענְלִיךְ, דָאס אִיז דֶער סֵדֶר פּוּן דִי וֶועלְט; אַ מַאמֶע זָארְגְט פַּאר דִי קִינְדֶער, אוֹן אַז מֶען זֶעט עֶפֶּעס אַ קְלֵייניקֵייט - הָאט מֶען טַעֲנוֹת, אָבֶּער אִיר זָאלְט דָאס נִישְׁט נֶעמֶען פֶּערְזֶענְלִיךְ.

אִיר וֶוייסְט אַוַדַאי דִי מַעֲשֶׂה וָואס מוֹהֲרָא"שׁ הָאט גֶעהַאט אִין דִי עֶרְשְׁטֶע יָארְן וָועֶן עֶר הָאט זִיךְ אַרַיינְגֶענָואוֹרְפְּן אִין טוּן פַּארְן רֶבִּי'ן, פַּארְשְׁפְּרֵייטְן דֶעם רֶבִּי'ן, דְרוּקְן דֶעם רֶבִּינְ'ס סְפָרִים. מוֹהֲרָא"שׁ הָאט זִיךְ אָנְגֶעבָּארְגְט צֶענְדְלִיגֶע טוֹיזֶענְטֶער דָאלָער; אַ אִינְגֶערמַאן אֵיינֶער אַלֵיין, אוֹן מֶען הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן מִיט טַעֲנוֹת אוֹיף מוֹהֲרָא"שׁ, אוֹיךְ אִין בְּרֶסְלֶב; דִי אַלְטֶע לַייט אִין בְּרֶסְלֶב הָאבְּן גֶעהַאט טַעֲנוֹת, אוֹן מוֹהֲרָא"שׁ אִיז גֶעגַאנְגֶען אִין גַאס שְׁפֶּעט בַּיינַאכְט אוֹן גֶעטְרַאכְט מַחֲשָׁבוֹת פּוּן חֲלִישׁוּת הַדַעַת: 'וָואס גֵייט דָא פָּאר? וָואס וִויל מֶען פּוּן מִיר? פַּארְוָואס הָאט מֶען נָאר טַעֲנוֹת אוֹיף מִיר?' פְּלוּצְלִונְג גֵייט אַרַיבֶּער אַ גוֹי אוֹן גֶעבְּט אַ שְׁרֵיי אִין עֶנְגְלִישׁ: "אַז דוּ וִוילְסְט נִישְׁט קֵיין טַעֲנוֹת - טוּ נִישְׁט".

מוֹהֲרָא"שׁ הָאט דָאס גְלַייךְ גֶענוּמֶען פַּאר זִיךְ פַּאר אַ רֶמֶז פּוּן הִימֶל, אַז מֶען זֶעט זַיין חֲלִישׁוּת הַדַעַת, אוֹן מֶען עֶנְטְפֶּערְט אִים: "וִוילְסְט נִישְׁט קֵיין טַעֲנוֹת - טוּ נִישְׁט, אוֹן אַז דוּ וֶועסְט טוּן - וֶועט זַיין טַעֲנוֹת"; וְהָבֵן לְמַעֲשֶׂה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וָואס מַאכְסְטוּ אַזַא טוּמְל אַז דוּ הָאסְט נָאכְנִישְׁט קַיין קִינְדֶער?

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... גֶּרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטֶן דַיינֶע אַלֶע בְּרִיוֶון.

וָואס מַאכְסְטוּ אַזַא טוּמְל אוֹן אַזַא רַעַשׁ? הָאסְט הֶערְשְׁט יֶעצְט חֲתוּנָה גֶעהַאט, נָאכְנִישְׁט קַיין הַאלְבֶּע יָאר פוּן דִי חֲתוּנָה; אִיז וָואס אִיז דֶער טוּמְל אוֹן דֶער רַעַשׁ אַז דוּ הָאסְט נָאכְנִישְׁט קַיין קִינְדֶער?

אַמָאל קֶען זַיין אַז דִי צֶעדְרִיקְטֶקְייט אוֹן דֶער גְרוֹיסֶער לַחַץ - דָאס אַלֵיינְס הַאלְט אָפּ דִי פְּרוֹי פוּן הָאבֶּן קִינְדֶער.

גֶיי נִישְׁט צוּ קַיין דָאקְטָאר; אַז עֶס גֶייט אַרִיבֶּער צֶוֶויי דְרֵיי יָאר פוּן דִי חֲתוּנָה - דֶעמָאלְט פְּרֶעגְט מֶען דֶעם רָב אָדֶער דֶעם דַיָין צִי מֶען זָאל גֶיין צוּ אַ דָאקְטָאר; בִּיז צֶוֶויי דְרֵיי יָאר דַארְף מֶען זִיךְ בִּכְלַל נִישְׁט זָארְגֶן.

בְּנוֹגֵעַ מִקְוֶה עֶרֶב שַׁבָּת, דוּ וִוילְסְט וִויסֶן אוֹיב מֶען דַארְף גֶיין נָאכְאַמָאל אוֹיב מֶען אִיז גֶעוָוען אִינְדֶערְפְּרִי; יָא, מֶען דַארְף גֶיין נָאכְאַמָאל לְכָבוֹד שַׁבָּת, גֶיי אִין מִקְוֶה אִינְדֶערְפְּרִי אוּן נָאכְאַמָאל לְכָבוֹד שַׁבָּת פוּן חֲצוֹת.

מַאךְ נִישְׁט קַיין פַּאנִיק וְכוּ', נֶעם דִי עֵצָה, דִי סְגוּלָה פוּן הֵיילִיגֶן רֶבִּי'ן (סֵפֶר הַמִּידוֹת אוֹת בָּנִים חֵלֶק א, סִימָן כב) וָואס קֶען אַ מֶענְטְש טוּן עֶר זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ קִינְדֶער? "יִשַׂמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ", עֶר זָאל פְּרֵיילִיךְ מַאכְן זַיין וַוייב; וַוייל אַ פְּרוֹי צִיט זִיךְ מֶער צוּ עַצָבוּת, אַ פְּרוֹי הָאט נִישְׁט קַיין תּוֹרָה וָואס מַאכְט פְּרֵיילִיךְ, דַארְף דֶער מַאן אִיר פְּרֵיילִיךְ מַאכְן, אוּן נִישְׁט וַוארְטֶן זִי זָאל אִים פְּרֵיילִיךְ מַאכְן; וֶועסְטוּ זוֹכֶה זַיין צוּ אַ שְׁטוּב מִיט קִינְדֶער אוּן צוּ אַ פְּרֵיילִיכֶע שְׁטוּב.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶן זָאלְסְט הָאבֶּן הַצָלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

שְׁפִּילְן מִיט דִי קִינְדֶער דֶעם ׳אִינְדִיק שְׁפִּיל׳

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם א׳ פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תְּחִי׳

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטֶן אַייעֶר בְּרִיוו.

שְׁפִּילְט מִיט אַייעֶר זוּן דֶעם ׳אִינְדִיק שְׁפִּיל׳, דָאס הֵייסְט וָוען עֶר רֶעדְט פּוּן זַיין מֶער אַרוֹיס פּוּן דִי פַארמַאכְטֶקייט - זָאלְט אִיר מִיט-שְׁפִּילְן מִיט אִים, אוּן וָוען עֶר רֶעדְט פּוּן זַיין אַ גְרוֹיסֶער עוֹשֶׁר - זָאלְט אִיר מִיט-שְׁמַייכְלֶען מִיט אִים, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי הָאט אוּנְז גֶעלֶערְנְט מִיט דִי מַעֲשֶׂה פוּנְעם ׳אִינְדִיק שְׁפִּיל׳, אַז אַמָאל הָאט בַּיים קֶענִיג עֶפֶּעס פַּאסִירְט, דָאס קִינְד הָאט זִיךְ גֶעזֶעצְט אוּנְטֶערְן טִישׁ אוּן גֶעזָאגְט אַז עֶר אִיז מֶער נִישְׁט קַיין ׳בֶּן מֶלֶךְ׳, עֶר אִיז אַן ׳אִינְדִיק׳, דֶער קֶענִיג הָאט פְּרוּבִירְט מִיט אַלֶע חֲכָמִים וָוער עֶס קֶען אִים הֶעלְפֶן; מֶען הָאט גֶע׳טַעֲנָה׳ט מִיט אִים, מֶען הָאט פְּרוּבִירְט אִים אוֹיפְצוּמַווייזֶן אַז עֶר אִיז יָא אַ ׳בֶּן מֶלֶךְ׳, אוּן עֶר אִיז גֶעבְּלִיבְּן בַּיי זַיינֶס: ״אִיךְ בִּין אַן ׳אִינְדִיק׳, אִיךְ בִּין נִישְׁט קַיין ׳בֶּן מֶלֶךְ׳״.

בִּיז עֶס אִיז גֶעקוּמֶען אַ חָכָם וָואס הָאט גֶעזָאגְט אַז עֶר וֶועט אִים אוֹיסְהֵיילֶן, דֶער חָכָם הָאט זִיךְ גֶעשְׁפִּילְט מִיט דֶעם בֶּן מֶלֶךְ, דֶער חָכָם הָאט זִיךְ אוֹיסְגֶעטוּן זַיינֶע קְלֵיידֶער אוּן אִיז אַרַיין מִיטְן בֶּן מֶלֶךְ אוּנְטֶערְן טִישׁ אוּן עֶר הָאט מִיט אִים גֶעשְׁפִּילְט דֶעם ׳אִינְדִיק שְׁפִּיל׳, עֶר הָאט גֶעזָאגְט פַּאר דֶעם ׳בֶּן מֶלֶךְ׳: ״אִיךְ בִּין אוֹיךְ אַן ׳אִינְדִיק׳״, עֶר הָאט זִיךְ מִיט אִים בַּאפְרַיינְדֶעט אוּן עֶר הָאט גֶעוואוּנֶען זַיין הַארְץ, בִּיז דֶער ׳בֶּן מֶלֶךְ׳ אִיז גֶעוָוארְן צוּגֶעקְלֶעבְּט צוּ דֶעם חָכָם.

אַיין טָאג זָאגְט דֶער חָכָם פַּאר דִי מְשָׁרְתִים: ״בְּרֶענְגְט מִיר קְלֵיידֶער״, דֶער חָכָם הָאט זִיךְ אָנְגֶעטוּן אַ הֶעמְד מִיט אַ הוֹיזְן, אוּן וָועזְן דֶער ׳בֶּן מֶלֶךְ׳ הָאט גֶעפְרֶעגְט דֶעם חָכָם: ״וָואס אִיז דָאס?״ הָאט דֶער חָכָם אִים עֶרְקְלֶערְט: ״מֶען קֶען אוֹיךְ זַיין אַן ׳אִינְדִיק׳ מִיט קְלֵיידֶער״, אוּן דָאס אִיז דֶעם ׳בֶּן מֶלֶךְ׳ גֶעפָאלְן.

אֵיין טָאג בֶּעט דֶער חָכָם דִי מְשָׁרְתִים: "גְרֵייט אָן אַ סְעוּדָה", דֶער חָכָם זָעצָט זִיךְ צוּם טִישׁ אוּן זַואשְׁט זִיךְ צוּם סְעוּדָה, דֶער 'בֶּן מֶלֶךְ' פְּרֶעגְט דֶעם 'חָכָם': "וָואס אִיז דָאס?" זָאגְט דֶער חָכָם: "מֶען קֶען אוֹיךְ עֶסֶן אַ פֵּיינֶע סְעוּדָה אוּן בְּלַייבֶּן אַן אִינְדִיק"; אַזוֹי הָאט עֶר אִים צוּרִיקְגֶעבְּרֶענְגְט אוּן אִים אִינְגַאנְצָן אוֹיסְגֶעהַיילְט.

אַזוֹי זָאלְט אִיר טוּן מִיט אַייעֶר זוּן, שִׁפִּילְט דֶעם 'אִינְדִיק שְׁפִּיל'; וֶועֶן עֶר רֶעדְט זַיינֶע זַאכְן וָואס עֶר הֶערְט פּוּן חֲבֵרִים - זָאלְט אִיר מִיט שְׁמַייכְלֶען אוּן אִים אוֹיסְהֶערְן, אִים גֶעבֶּן דָאס גֶעפִּיל וִוי עֶר אִיז אַ קְלוּגֶער אוּן אַ בֶּרְיָה (חֶבְרָה-מַאן), בִּיז עֶר וֶועט וֶועֶרְן אִינְגַאנְצָן אוֹיסְגֶעהַיילְט; וַויֵיל דִי עֶלְטֶערְן וָואס שְׁפִּילֶן דֶעם 'אִינְדִיק שְׁפִּיל' דִי הָאבֶּן בַּיים סוֹף נַחַת, אוּן דִי וָואס טַעֲנָה'ן אוּן טַעֲנָה'ן - טוּעֶן גָארְנִישְׁט אוֹיף.

אוֹיךְ זָאלְט אִיר נִישְׁט אוֹיפְהֶערְן דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטֶן אוֹיף אַלֶע חֲסָדִים וָואס עֶר טוּט מִיט עֶנְק, דָאס וֶועט בְּרֶענְגֶען גְרוֹיסָע יְשׁוּעוֹת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶן אִיר זָאלְט הָאבֶּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

קִינְדֶער וָואס לֵייגֶן דִי פִּינְגֶער אִין מוֹיל אוּן אִין נָאז

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... נֶרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטֶן דַיין בְּרִיוו.

בְּנוֹגֵעַ דֶעם קִינְד וָואס לֵייגְט דִי פִּינְגֶער אִין מוֹיל; זָאלְסְט נִישְׁט מַאכְן קַיין עֵסֶק, פַּאר דִי אַלֶע זַאכְן אִיז דִי בֶּעסְטֶע מֶעדֶעצִין - אַז מֶען מַאכְט נִישְׁט קַיין עֵסֶק בִּיז עֶס גֶייט אַוֶועק.

אִיךְ הָאב גֶעהַאט בַּיי אֵייגֶע פּוּן מַיינֶע קִינְדֶער אַן עֶנְלִיכֶע זַאךְ, מַיין וַוייב הָאט מִיר גֶעבֶּעטֶן אִיךְ זָאל פְּרֶעגְן מוֹהֲרָא"ש וָואס מִיר זָאלְן טוּן, מוֹהֲרָא"ש הָאט גֶעזָאגְט: "מַאכְט נִישְׁט קַיין עֵסֶק, אַזוֹי וֶועט עֶס אַוֶועק גֶיין", אוּן טַאקֶע אַזוֹי אִיז גֶעוֶוועֶן; בֶּעט אִיךְ דִיר, אַלְס מְלַמֵּד בַּיי אוּנְז אִין חֶדֶר זָאלְסְטוּ נִישְׁט

מַאכְן קַיין עֵסֶק דֶערְפּוּן, אַזוֹי אוֹיךְ דָאס קִינְד וָואס קֶייט אוּן לֶעקְט זַיינֶע פֵּיאוֹת - זָאלְסְטוּ נִישְׁט מַאכְן דֶערְפּוּן קַיין עֵסֶק.

בְּנוֹגֵעַ דֶעם קִינְד מִיט דִי פִּינְגֶער אִין דִי נָאז; דָאס זָאלְסְטוּ אִים יָא בַּאמֶערְקֶן, אִים אוֹיסְלֶערְנֶען עֶר זָאל נִיצְן פַּאפִּיר.

אַזוֹי אוֹיךְ בְּנוֹגֵעַ לֶייגְן דִי הֶענְט אִין דִי הוֹיזְן טַאשׁ; דָאס הָאט מִיט קְדוּשָׁה, מִיט שְׁמִירַת הַבְּרִית; זָאלְסְטוּ אוֹיסְלֶערְנֶען דִי קִינְדֶער מִיט סַבְלָנוּת אַז אַ אִיד דַארְף זַיין הֵיילִיג, מֶען טָאר נִישְׁט אָנְרִירְן, אוּן אוֹיךְ אִין טַאשׁ לֶייגְט מֶען נִישְׁט דִי הֶענְט, דָאס אִיז אַ גְּדֵר צוּ זַיין אָפְּגֶעהִיטְן.

אוֹיךְ בֶּעט אִיךְ דִיר אוּן אַלֶע מְלַמְּדִים אִין אֶרֶץ הַקּוֹדֶשׁ אַז מֶען זָאל שְׁטֶיין אוֹיף דִי תַּלְמִידִים זֵיי זָאלְן רֶעדְן אִידִישׁ, אִיךְ וִויל נִישְׁט מֶען זָאל רֶעדְן אִין חֶדֶר אוּן אִין בֵּית פִּיגָא הֶעבְּרֶעאִישׁ.

הָעִקָּר לֶייג אַרַיין אִין דִי קִינְדֶער אֱמוּנָה אוּן אַ לִיבְשַׁאפְט צוּ זַיין אַ אִיד, דּוּרְךְ דֶערְצֵיילְן מַעֲשִׂיּוֹת פּוּן צַדִּיקִים. דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א, סִימָן רמח), עֶס אִיז זֵייעֶר אַ גְּרוֹיסָע זַאךְ צוּ דֶערְצֵיילְן מַעֲשִׂיּוֹת פּוּן צַדִּיקִים, וַוייל וָוען מֶען הֶערְט אַ מַעֲשֶׂה פּוּן אַ צַדִּיק וָועְרְט דָאס הָארְץ אוֹיפְגֶעפְלַאמְט צוּם אֱייבֶּערְשְׁטֶן, מֶען בַּאקוּמְט אַ שְׁטַארְקֶער חֵשֶׁק צוּ וָועְרְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד וָועְן מֶען הֶערְט צוּ וָואס דִי צַדִּיקִים הָאבְּן זוֹכֶה גֶעוֶוען אִין זֵייעֶר לֶעבְּן.

דֶער אֱייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אַזָּעלְכֶע לָשׁוֹן הָרָע אוֹיפְן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... גֵּרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אִיךְ הָאב אַזַא צַעַר פּוּן דֶעם וָואס דַיין טַאטָע וויל נִישְׁט רֶעדְן מִיט מִיר; זַייט עֶר הָאט גֶעהֶערְט לָשׁוֹן הָרָע פּוּן דִי מִשְׁפָּחָה, זַייגֶע שְׁכֵנִים, וָואס דֶער בָּחוּר אִיז גֶעקוּמֶען בַּיי אוּנְז אִין יְשִׁיבָה לֶערְנֶען, אוּן מֶען הָאט אִים אַ חָתָן

גֶעמַאכְט, עֶר הָאט חֲתוּנָה גֶעהַאט אוּן עֶר פִּירְט אַ שֵׁיינֶע שְׁטוּב; בִּשְׁעַת דִּי אַנְדֶערֶע גֶעשְׁוּוִיסְטֶער דַארְפְן רַחֲמֵי שָׁמַיִם, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל רַחְמָנוּת הָאבֶּן אוֹיף אִידִישֶׁע קִינְדֶער.

וָואס זָאל מֶען טוּן אַז עֶס אִיז דָא אַזֶעלְכֶע לָשׁוֹן הָרָע אוֹיפְן הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן אוּן אוֹיפְן הֵיילִיגְן רֶבִּינֶ׳ס תַּלְמִידִים, וָואס קֶען מֶען טוּן...? יֶעצְט אִיז גֶעקוּמֶען דָא אַ בָּחוּר אִין יְשִׁיבָה לֶערְנֶען, פוּן מָאנְסִי, דֶער טַאטֶע הָאט אִים גֶעגֶעבֶּן שְׁטַארְקֶע קְלֶעפּ, אוּן דֶער טַאטֶע הָאט אִים גֶעזָאגְט: "עֶנְדֶערְש זָאלְסְטוּ בְּלַייבֶּן אִין גַאס וּוי אֵיידֶער גֵיין קַיין בְּרֶסְלֶב", אוּן דֶער בָּחוּר אִיז אוֹיף דֶער גַאס, אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל אִים הִיטֵן אַז עֶר זָאל זִיךְ קֶענֶען דֶערְהַאלְטֶן אוּן בְּלַייבֶּן עֶרְלִיךְ אוּן אִידִישׁ.

וָואס קֶען מֶען טוּן אַז מֶען רֶעדְט אַזֶעלְכֶע לָשׁוֹן הָרָע, אוּן דִּי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (מוּבָא בְּאַלְשִׁיךְ קֹהֶלֶת ז, כא) אַז לָשׁוֹן הָרָע וֶוערְט אָנְגֶענוּמֶען; פַּאר דֶעם דַארְף מֶען בֶּעטֶן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטֶן אַז עֶס זָאל אַרָאפְגֶיין דִּי הַעֲלָמוֹת אוּן דִּי הַסְתָּרוֹת וָואס אִיז דָא אוֹיפְן הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן אוּן אוֹיפְן רֶבִּינֶ׳ס לַייט; דֶער רֶבִּי הָאט דָאךְ שׁוֹין גֶעזָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן קפב) אַז בְּעֶצֶם אוֹיף מִיר קְרִיגְט קֵיינֶער נִישְׁט, נָאר מֶען הָאט זִיךְ אוֹיסְגֶעשְׁנִיצְט אַ מֶענְטְש, מֶען רֶעדְט אוֹיף דֶעם מֶענְטְש אַלֶע שְׁלֶעכְטֶע זַאכְן, זָאגְט דֶער רֶבִּי, אוֹיף דֶעם מֶענְטְש קְרִיג אִיךְ אוֹיךְ.

אִיךְ הָאב בֶּאֱמֶת אַ צַעַר אַז דַיין טַאטֶע וִויל נִישְׁט רֶעדְן מִיט מִיר, וַוייל אֵיידֶער דַיין טַאטֶע הָאט גֶעהֶערְט דִּי לָשׁוֹן הָרָע׳ס הָאבֶּן מִיר אַזוֹי בְּרוּדֶער׳לִיךְ גֶעשְׁמוּעֶסְט אוּן מִיט אַזָא לִיבְּשַׁאפְט פַּארְבְּרֶענְגְט; וָואס זָאל מֶען טוּן, אִיךְ הָאף צוּם אֵייבֶּערְשְׁטֶן אַז עֶס וֶועט צוּרִיק וֶועְרְן שָׁלוֹם.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבֶּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

גֶעבְּסְט פַּאר דַיינֶע אַרְבֶּעטֶער טֶעבְּלֶעטְס? וֶועסְטוּ נִישְׁט הָאבְּן קַיין הַצְלָחָה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... גֶּרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דָאס אַז דוּ גֶעבְּסְט פַּאר דַיינֶע אַרְבֶּעטֶער טֶעבְּלֶעטְס; דוּ בִּיסְט דָאךְ אַ חוֹטֵא וּמַחְטִיא אֶת הָרַבִּים, אִיךְ וֶוייס אֵיינֶער פּוּן דַיינֶע אַרְבֶּעטֶער וָואס אִיז גֶעוֶוען אָפְּגֶעהִיטְן בִּיז עֶר אִיז גֶעגַאנְגֶען צוּ דִיר אַרְבֶּעטְן; עֶר אִיז גֶעקוּמֶען צוּ דִיר רַיין אוּן זוֹיבֶּער, אוּן עֶר הָאט בַּאקוּמֶען פּוּן דִיר אַ טֶעבְּלֶעט, נִישְׁט סְתָם אַ טֶעבְּלֶעט, נָאר אַן אָפֶּענֶע טֶעבְּלֶעט, אָן קַיין גֶּדֶר.

שׁוֹמוּ שָׁמַיִם, וָואס אִיז מִיט דִיר? וָואס אִיז מִיט (וַיִּקְרָא יט, יד): "לִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל"? וָואס אִיז מִיט (דְּבָרִים כב, ח): "וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ"? וָואס אִיז מִיט (שָׁם כא, ז): "יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה"? דוּ גֶעבְּסְט אַ טֶעבְּלֶעט פַּאר אַ אִינְגֶעוַרמַאן, אָדֶער אַ טֶעלֶעפָאן?! בַּיי מִיר אִיז קְלָאר אַז דוּ וֶועסְט קַיין הַצְלָחָה נִישְׁט הָאבְּן בַּיי דִיר אִין דִי בִּיזְנֶעס, וַויל וָוען מֶען גֶייט קֶעגְן דִי תּוֹרָה אִיז נִישְׁט דָא קַיין הַצְלָחָה; אַמָאל קֶען זִיךְ דַאכְטְן פַּאר אַ שְׁטִיק צַייט כְּאִילּוּ עֶס זֶעט אוֹיס אַז מֶען אִיז מַצְלִיחַ, אָבֶּער בַּיים סוֹף פְּלַאצְט דָאס גַאנְצֶע גֶעשֶׁעפְט.

...

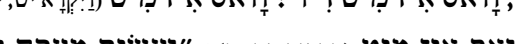

אַ וָוארְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן בַּיי דִי מְזוּזָה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... גֶּרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

הָאסְט מִיר גֶעבְּעטְן אִיךְ זָאל דִיר שְׁרַייבְּן עֶפֶּעס אַ גְרִינְגֶע זַאךְ וָואס דוּ זָאלְסְט זִיךְ אוּנְטֶערְנֶעמֶען צוּ דַיין פּוּפְצִנְסְטֶע גֶעבּוּרְטְסְטָאג.

נָעם זִיךְ אוּנְטֶער, יֶעדֶעס מָאל דוּ גֶייסְט אַרוֹיס אִינְדֶערְפְּרִי פּוּן שְׁטוּב זָאלְסְטוּ לֶייגְן דִי הַאנְט אוֹיף דִי מְזוּזָה בַּיים טִיר וָואס גֶייט צוּם גַאס אוּן

שֶׁעפְּשֶׁען דִי תְּפִילָה: "הַיילִיגֶּער בַּאשֶׁעפֶּער הֶעלְף מִיר, בְּרֶענְג מִיךְ צוּרִיק אַהֵיים גֶּעזוּנְטֶערהַייט".

דָאס אִיז אַ גְּרִינְגֶּע קַבָּלָה, דָאס אִיז בִּכְלַל נִישְׁט קַיין שְׁוֶוערֶע זַאךְ צוּ טוּן, עֶס נֶעמְט פִּיר אָדֶער פִּינְף סֶעקוּנְדֶעס; מֶען לֵייגְט דִי הַאנְט אוֹיפְן טִיר אוּן מֶען בֶּעט שְׁטִילֶערהַייט: **"הַיילִיגֶּער בַּאשֶׁעפֶּער, בְּרֶענְג מִיךְ צוּרִיק אַהֵיים בְּשָׁלוֹם"**; אוּן דָאס אִיז זַייעֶר אַ הַיילִיגֶּע קַבָּלָה, דָאס אִיז זַייעֶר אַ הַיילִיגֶּע הַנְהָגָה; וַוייל אַז מֶען בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטֶן אֵיידֶער מֶען גֵייט אַרוֹיס פּוּן שְׁטוּב, מֶען קוּשְׁט דִי מְזוּזָה - דָאט מֶען אַ שְׁמִירָה דֶעם גַאנְצֶן טָאג.

זַיי גֶעזוּנְט אוּן שְׁטַארְק.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶּן זָאלְסְט דָאבֶּן הַצְלָחָה אִין אַלֶּע עִנְיָנִים.

...

אַ לֵייטֶער צוּם הִימֶל

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ה' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

דִי וָואךְ הָאבֶּן מִיר דִי מַעֲשֶׂה וִוי יַעֲקֹב אָבִינוּ חָלוֹמְ'ט זִיךְ וִוי נָעבֶּן אִים לִיגְט אַ לֵייטֶער וָואס גֵייט אַרוֹיף בִּיז צוּם הִימֶל; דָאס לֶערְנְט אוּנְז זַייעֶר אַסַאךְ, אַז אֲפִילוּ מִיר זֶענֶען אַרָאפְּגֶעפַאלְן, מִיר זֶענֶען אוֹיפְן עֶרֶד, פַארְשְׁלָאפְּן, פַּאר'חָלוֹמְ'ט - הָאבֶּן מִיר אַ וֶוועג אָנְצוּקוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטֶן, דּוּרְךְ רֶעדֶן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטֶן, אִים בֶּעטֶן אוֹיךְ וָואס מִיר דַארְפְּן.

אִיךְ גֵיי הַיינְט מִיט דִי תּוֹמְכִים פּוּן אוּנְזֶער כּוֹלֵל, אִיךְ קֶען נִישְׁט וַוייטֶער שְׁרַייבֶּן; מִיר פָּארְן אַוֶועק זַיין אַ נַאנְצֶע טָאג אִינְאֵיינֶעם, לֶערְנֶען אוּן דַאוֶועֶנען אִינְאֵיינֶעם. אִיךְ הָאב זַייעֶר אַסַאךְ הַכָּרַת הַטּוֹב פַּאר אַלֶּע אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ וָואס הֶעלְפֶּן מִיר אוֹיסְהַאלְטֶן דֶעם כּוֹלֵל וואוּ אִינְגֶעלַייט זִיצֶן אוּן לֶערְנֶען בְּהַתְמָדָה רַבָּה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶּן זָאלְסְט דָאבֶּן הַצְלָחָה אִין אַלֶּע עִנְיָנִים.

...

דִי מוֹסְדוֹת אוּן שׁוּל זָאלְן זִיךְ פִּירְן רִיכְטִיג

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

יִצְחָק פָּאפְּנְהֵיים נֶרוֹ יָאִיר

אִיךְ וִויל דִיר בֶּעטָן דוּ זָאלְסְט זַיין אֵיינָע פוּן דִי גַּבָּאִים אִין דִי שׁוּל אִין בֵּית שֶׁמֶשׁ, מֶען גְּרֵייט זִיךְ יֶעצְט צוּ בּוֹיעֶן אַ בִּנְיָן פַּאר דָעם חֹדֶר אוּן פַּאר אַ שׁוּל, וִויל אִיךְ עֶס זָאל זַיין אַוֶועק גֶעשְׁטֶעלְט אַזוֹי וִוי אִיךְ הָאבּ מְקַבֵּל גֶעוֶועזן פוּן מוֹהֲרָא״שׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ.

בְּנוֹגֵעַ קוּמֶען אוֹיף אַמֶעריקָע פַּאר אַפָּאר טָעג, אִיבֶּערְגֵיין נָאכְאַמָאל וִוי אַזוֹי צוּ פִּירְן דָעם חֹדֶר, בֵּית פִּיגָא מִיט דִי יְשִׁיבָה; עֶס אִיז כְּדַאי צוּ קוּמֶען, אִיךְ וִויל זִיצָן מִיט דִיר צְוֶויי דְרֵיי טָעג.

דָער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

דָער לֵייטֶער צוּם הִימְל

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ו׳ כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ״ז לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֶרוֹ יָאִיר

דִי וָואךְ הָאבְן מִיר אִין דִי פָּרָשָׁה וִוי יַעֲקֹב אָבִינוּ חָלוֹמְ׳ט זִיךְ וִוי עֶר זָעט אַ לֵייטֶער אוּן דִי מַלְאָכִים - ״עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ״ (בְּרֵאשִׁית כח, יב), גֶייעֶן אַרוֹיף אוּן אַרָאפּ; דָאס אִיז מַמָּשׁ דִי מַעֲשֶׂה וָואס רֶבִּי נָתָן הָאט זִיךְ גֶעְחָלוֹמְ׳ט אַיידֶער עֶר אִיז מְקוּרָב גֶעוָואךְן צוּם הַיילִיגְן רֶבִּי״ן, וָועט עֶר אִיז נָאךְ גֶעוָועזן אַ תַּלְמִיד בַּיים הַיילִיגְן קְדוּשַׁת לֵוִי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אוּן אַמָאל אִין אַ מוֹצָאֵי שַׁבָּת אִיז עֶר גֶעוָועזן מִיט דִי תַּלְמִידִים פוּן הַיילִיגְן קְדוּשַׁת לֵוִי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אוּן זֵיי הָאבְן גֶעמַאכְט אַ גוֹרָל צְווישְׁן זֵיי וָועם מֶען זָאל שִׁיקְן קוֹיפְן בֵּייגֶל פַּאר סְעוּדַת מְלַוֶה מַלְכָּה, רֶבִּי נָתָן׳ס נָאמֶען אִיז אַרוֹיסְגֶעקוּמֶען בַּיים גוֹרָל אוּן עֶר אִיז גֶעגַאנְגֶען אַיינְקוֹיפְן בֵּייגֶל פַּאר מְלַוֶה מַלְכָּה.

אוֹיפְן וָועג אִיז עֶר גֶעוָואךְן זֵייעֶר צֶעבְּרָאכְן, עֶר אִיז אַרַיינְגֶעקָראכְן אִין אַ פַּארְמַאכְטֶע שׁוּל דוּרְכְן פֶּענְצְטֶער, עֶר אִיז אַרוֹיף אִין וַוייבֶּער שׁוּל, גֶענוּמֶען

אַ תְּהִילִים אוּן אָנְגְעפַאנְגְען זָאגְן קַאפִּיטְל נָאךְ קַאפִּיטְל מִיט גְרוֹיסָע בְּכִיוֹת, עֶר הָאט גֶעווַיינְט צוּם אֱייבֶּערְשְׁטְן: "וָואס וֶועט זַיין דֶער תַּכְלִית מִיט מִיר?" עֶר הָאט אַזוֹי שְׁטַארְק גֶעווַיינְט בִּיז עֶר אִיז אֵיינְגֶעשְׁלָאפְן, אוּן עֶר הָאט גֶעהַאט אַ חָלוֹם וִוי עֶר שְׁטֵייט בַּיי אַ גְרוֹיסָער לֵייטֶער, עֶר הֵייבְט אָן אַרוֹיפְצוּקְרִיכְן אוּן עֶר פַּאלְט אַרָאפּ, עֶר קְרִיכְט נָאכְאַמָאל אַרוֹיף אוּן עֶר פַּאלְט נָאכְאַמָאל צוּרִיק, אַזוֹי אִיז גֶעוָוען יֶעדֶעס מָאל, אוּן יֶעדֶעס מָאל וָואס עֶר אִיז אַרוֹיף הֶעכֶער אִיז עֶר גֶעפַאלְן שְׁטֶערְקֶער, בִּיז עֶר אִיז שׁוֹין אַרוֹיף אַלֶע טְרֶעפּ בִּיז אוֹיבְן, דֶעמָאלְט אִיז עֶר אַרָאפְּגֶעפַאלְן אוּן עֶר הָאט זִיךְ מֶער נִישְׁט גֶעקֶענְט אוֹיפְשְׁטֶעלְן, פְלוּצְלוּנְג זֶעט עֶר אַ מֶענְטְש וָואס זָאגְט אִים דִי וָועְרְטֶער: "דְרַאפֶּע זִיךְ אוּן הַאלְט זִיךְ, שְׁטַארְק זִיךְ מִיט אַלֶע דַיינֶע כּוֹחוֹת", אוּן שְׁפֶּעטֶער וָועְן עֶר אִיז אָנְגֶעקוּמֶען צוּם רֶבִּי'ן הָאט עֶר גֶעזָען אַז עֶר אִיז דֶער מֶענְטְש וָועם עֶר הָאט גֶעזֶען אִין חָלוֹם וִוי עֶר זָאגְט אִים: "דְרַאפֶּע זִיךְ אוּן הַאלְט זִיךְ".

דָאס אִיז דֶער חָלוֹם: "מַלְאֲכֵי אֱלֹקִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ", מֶען הֵייבְט זִיךְ אוֹיף אוּן מֶען פַּאלְט, אוּן מֶען הֵייבְט זִיךְ נָאכְאַמָאל אוֹיף אוּן מֶען פַּאלְט; דַארְף מֶען נָאר זַיין שְׁטַארְק אוּן וִויסְן אַז: "וְהִנֵּה ה' נִצָּב עָלָיו" (שָׁם, יג), דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז דָא, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מִיטְן מֶענְטְש, אוּן מֶען זָאל עֶפֶּעְנֶען דָאס מוֹיל רֶעדְן צוּ אִים.

אִיךְ בִּין נֶעכְטְן גֶעוֶוען אַ גַאנְצְן טָאג פּוּן צֶען אִינְדֶערְפְרִי בִּיז אַכְטֶע בַּיינַאכְט מִיט דִי תּוֹמְכֵי הַכּוֹלֵל, דִי וָואס הֶעלְפְּן מִיר אוֹיסְהַאלְטְן דֶעם כּוֹלֵל; עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ הֶערְלִיכֶער טָאג, אַ פַּארְגֶענִיגְן. פַּארְמִיטָאג זֶענֶען אוֹיךְ גֶעוֶוען דִי כּוֹלֵל אִינְגֶעלַייט מִיט דֶעם דַיָּין שְׁלִיטָ"א, מֶען הָאט גֶעלֶערְנְט אִינְאֵיינֶעם הֲלָכָה, הִלְכוֹת שְׁכִירוּת וְקַבָּלָנוּת פּוּן הִלְכוֹת שַׁבָּת, דֶער דַיָּין הָאט גֶעגֶעבְּן אַן אַרַיינְפִּיר שִׁיעוּר, אוּן אוֹיךְ נָאכְן עֶנְדִיגְן לֶערְנֶען הָאט מֶען אַרוֹיסְגֶענוּמֶען אוֹיף הֲלָכָה לְמַעֲשֶׂה; עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ הֶערְלִיכֶער טָאג.

אִיךְ בִּין זֵייעֶר דַאנְקְבַּאר דִי תּוֹמְכֵי הַכּוֹלֵל וָואס הֶעלְפְּן מִיר דֶעקֶן דֶעם כּוֹלֵל וָואס אִיז מִיר זֵייעֶר בַּאלִיבְּט, דֶער כּוֹלֵל אִיז מִיר זֵייעֶר חָשׁוּב.

דָּער אֵייבֶּערְשְׂטֶער זָאל הֶעלְפֶּן זָאלְסְט הָאבֶּן הַצְלָחָה אִין אַלֶּע עִנְיָנִים.

...

עֶס אִיז מִיר זֵייעֶר חָשׁוּב דִּי וָואס הֶעלְפֶּן דִּי כּוֹלֵל

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ו' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֶרוֹ יָאִיר

אִיךְ בִּין נָעכְטֶן גֶעוֶועֶן מִיט דִּי תּוֹמְכֵי הַכּוֹלֵל, מֶען אִיז אַוֶועק גֶעפָארֶן אַ טָאג מִיט דִּי אִינְגֶעלַייט וָואס הֶעלְפֶּן דֶעם כּוֹלֵל, עֶס אִיז גֶעוֶועֶן אַזַא גֶעשְׂמַאק.

מֶען הָאט אָנְגֶעהוֹיבֶּן דֶער טָאג צֶען אַזַייגֶער, מֶען הָאט אָנְגֶעהוֹיבֶּן דֶער טָאג מִיט לֶערְנֶען אַ בְּלַאט גְמָרָא, מֶען הָאט גֶערֶעדְט פּוּן דִּי גְרוֹיסְקֵייט פּוּן לֶערְנֶען גְמָרָא, אוּן אַז אִם יִרְצֶה ה' גְרַייטֶן מִיר זִיךְ צוּ מַאכֶן אַ גְרוֹיסֶער סִיּוּם פַּאר דִּי גַאנְצֶע קְהִלָּה, אֲנָשִׁים נָשִׁים וְטַף, עֶס זָאל וֶועֶרֶן אַייְנְגֶעקְרִיצְט דִּי גְרוֹיסְקֵייט פּוּן לֶערְנֶען יֶעדֶן טָאג אַ בְּלַאט גְמָרָא.

נָאךְ שַׁחֲרִית הָאט מֶען גֶעגֶעסֶן פְּרִישְׂטָאג, גֶעשְׂמוּעֶסְט אַבִּיסֶל פּוּן רֶבִּי'ן; וֶוייסְט דָאךְ אַז וֶועֶן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ שְׁמוּעֶסֶן - אִיז אַ גֶעשְׂמַאק, מֶען רֶעדְט אַזֶעלְכֶע שַׁייְנֶע שִׂיחוֹת פּוּן רֶבִּי'ן, פּוּן רֶבִּי נָתָן אוּן פּוּן מוֹהֲרָא"ש, מַמָּשׁ אַ מְחַיֶּה'.

נָאכְדֶעם הָאט מֶען גֶעלֶערְנְט אִינְאַייְנֶעם, יֶעדֶער תּוֹמֵךְ הָאט בַּאקוּמֶען אַ חַבְרוּתָא פּוּן דִּי כּוֹלֵל אִינְגֶעלַייט, מֶען הָאט גֶעלֶערְנְט הִלְכוֹת שַׁבָּת, מֶען הָאט דוּרְכְגֶעטוּן אַבִּיסֶל, מַמָּשׁ אַבִּיסֶל - פּוּן שְׁכִירוּת וְקַבָּלָנוּת, דִּי תּוֹמְכֵי הַכּוֹלֵל הָאבֶּן אַזוֹי הַנָּאָה גֶעהַאט צוּ לֶערְנֶען מִיט דִּי בְּנֵי הַכּוֹלֵל, בַּאקוּמֶען אַבִּיסֶל אַ טַעַם, טוֹעֵם זַיין פּוּן דִּי זִיסְקֵייט פּוּן לֶערְנֶען.

שְׁפֶּעטֶער אִיז גֶעוֶועֶן אַ שְׁמוּעֶס, מֶען הָאט גֶעפְרֶעגְט שְׁאֵלוֹת פּוּן דִּי כּוֹלֵל אִינְגֶעלַייט.

נָאךְ מִנְחָה זֶענֶען דִּי כּוֹלֵל אִינְגֶעלַייט מִיטֶן רֹאשׁ הַכּוֹלֵל, דֶער דַיָּין שְׁלִיטָ"א - צוּרִיק גֶעפָארֶן אִין שְׁטֶעטְל אוּן אִיךְ בִּין גֶעבְּלִיבֶּן פַּארְבְּרֶענְגֶען מִיט דִּי תּוֹמְכִים, עֶס אִיז מִיר זֵייעֶר חָשׁוּב דִּי וָואס הֶעלְפֶּן דִּי כּוֹלֵל.

נֶעכְטֶן אִיז גֶעוֶוען דִי יָארְצַייט פוּן הַיילִיגֶן מַהֲרָשָׁ"א, הֶער אַ מַעֲשֶׂה. עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ בָּחוּר וָואס הָאט פוּן יֶעדְן חוֹזֶק גֶעמַאכְט, אַמָאל בַּיי אַ לְוַיָה אִיז עֶר צוּגֶעגַאנְגֶען צוּם מִטָּה וואוּ דֶער נִפְטָר אִיז גֶעלִיגֶן, עֶר הָאט אוֹיפְגֶעדֶעקְט דִי תַּכְרִיכִים אוּן גֶעגֶעבְּן אַ פַּאטְש פַּארְן נִפְטָר. בַּיינַאכְט הָאט דֶער בָּחוּר אָנְגֶעהוֹיבְּן שְׁרַייעֶן קוֹלֵי קוֹלוֹת, זַיין טַאטֶע וֶועקְט זִיךְ אוֹיף, עֶר קוּמְט צוּ לוֹיפְן, עֶר פְּרֶעגְט זַיין זוּן: "וָואס גֶייט פָּאר?" דֶער זוּן שְׁרַייט: "רַאטֶעוֶוועט, אַ נְשָׁמָה פוּן יֶענֶע וֶועלְט אִיז גֶעקוּמֶען צוּ מִיר, עֶר וויל מִיךְ דֶערְוֶוערְגֶן", דֶער טַאטֶע הָאט גֶעמֵיינְט אַז עֶס אִיז אַ בַּייזֶער חָלוֹם, עֶס גֶייט נִישְׁט אַרִיבֶּער אַפָּאר מִינוּט אוּן דֶער זוּן שְׁרַייט וַוייטֶער: "רַאטֶעוֶוועט, עֶר הַרְגְּעט מִיךְ!" דֶער טַאטֶע זֶעט אַז עֶפֶּעס גֶייט פָּאר, עֶר לוֹיפְט אַרִיבֶּער צוּם הַיילִיגֶן מַהֲרָשָׁ"א, דֶער אִיד דֶערְצַיילְט מִיט שְׁרֶעק: "עֶפֶּעס גֶייט דָא פָּאר, מַיין זוּן קֶען נִישְׁט שְׁלָאפְן, אַ נְשָׁמָה קוּמְט צוּ אִים אוּן וויל אִים הַרְגְּעֶנֶען".

דֶער הַיילִיגֶער מַהֲרָשָׁ"א זָאגְט פַּארְן בָּחוּר עֶר זָאל זִיךְ אַרָאפְלֵייגֶן בַּיי אִים אִין צִימֶּער אוּן עֶר וֶועט אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף אִים. דֶער מַהֲרָשָׁ"א לֵייגְט דֶעם בָּחוּר שְׁלָאפְן, אוּן עֶס גֶייט נִישְׁט אַרִיבֶּער אַפָּאר מִינוּט אוּן דֶער בָּחוּר הוֹיבְט אָן שְׁרַייעֶן קוֹלֵי קוֹלוֹת: "רַאטֶעוֶוועט, עֶר דֶערְוֶוערְגְט מִיךְ, אִיךְ קֶען נִישְׁט אָטֶעמֶען", דֶער מַהֲרָשָׁ"א הֵייבְט אָן רֶעדְן צוּ דִי נְשָׁמָה: "וָוער בִּיסְטוּ? אוּן וָואס וויל אִיר פוּנֶעם בָּחוּר?" דֶער נִפְטָר זָאגְט: "אִיךְ בִּין דֶער אִיד וָואס אִיז הַיינְט גֶעשְׁטָארְבְּן אוּן דֶער בָּחוּר אִיז צוּ מִיר צוּגֶעקוּמֶען אוּן מִיר גֶעגֶעבְּן אַ פַּאטְש, עֶר הָאט מִיךְ פַּארְשָׁעמְט, אִיךְ וויל אִים רוּפְן צוּם בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה, אִיךְ וויל אִים רוּפְן צוּ דִּין תּוֹרָה פַּארְן מִיךְ פַּארְשָׁעמֶען". דֶער הַיילִיגֶער מַהֲרָשָׁ"א זָאגְט: "בְּשׁוּם אֵין אוֹפָן, דוּ נֶעמְסְט נִישְׁט אַוֶועק דֶעם בָּחוּר, עֶר אִיז נָאךְ יוּנְג אוּן עֶר דַארְף נָאךְ לֶעבְּן, אוֹיב דוּ וויל‌סְט אַ דִּין תּוֹרָה, קֶענְסְטוּ מַאכְן דִי דִּין תּוֹרָה בַּיי מִיר". זָאגְט דֶער נִפְטָר: "פֵיין, אוֹיב אַזוֹי זָאל דֶער רַב מִיךְ אוֹיסְהֶערְן; דֶער בָּחוּר אִיז אַ לֵיץ, עֶר הָאט מִיר גֶעגֶעבְּן אַ פַּאטְש בַּיי מַיין לְוַיָה אוּן אִיךְ בִּין אִים נִישְׁט מוֹחֵל", זָאגְט דֶער הַיילִיגֶער מַהֲרָשָׁ"א דֶעם בָּחוּר: "דוּ שֶׁעמְסְט זִיךְ נִישְׁט, אַזוֹינְס צוּ טוּן, גֶעבְּן אַ פַּאטְש פַּאר אַ נִפְטָר?!" דֶער בָּחוּר הֵייבְט אָן וויינֶען: "אִיךְ וויל תְּשׁוּבָה טוּן, אִיךְ זָאג צוּ אִיךְ גֵיי מֶער נִישְׁט חוֹזֶק

מַאכְן פוּן מֶענְטְשְׁן", דֶער הֵיילִיגֶער מַהֲרְשָׁ"א פְרֶעגְט דֶעם נִפְטָר: "אוֹיבּ דֶער בָּחוּר וֶועט זִיךְ פָּארְנֶעמֶען צוּ זָאגְן יֶעדְן טָאג אַ פֵּרֶק מִשְׁנַיוֹת פַאר דַיין נְשָׁמָה בִּיסְטוּ אִים מוֹחֵל אוּן דוּ לָאזְט אִים צוּרוּ?" זָאגְט דֶער נִפְטָר: "יָא, אוֹיבּ עֶר וֶועט לֶערְנֶען פַאר מַיין נְשָׁמָה - בִּין אִיךְ אִים מוֹחֵל".

פְרֶעגְט דֶער מַהֲרְשָׁ"א דֶעם נִפְטָר: "וִוי קֶען זַיין אַז קוֹים אַפָּאר שָׁעָה צוּרִיק בִּיסְטוּ הֶערְשְׁט אַוֶועק פוּן דִי וֶועלְט אוּן דוּ בִּיסְט שׁוֹין גֶעקוּמֶען צוּ דַיין רוּ, דוּ קֶענְסְט שׁוֹין קוּמֶען פוּן עוֹלָם הָאֱמֶת פַארְלַאנְגֶען אַ דִּין תּוֹרָה? אִיךְ קֶען דִיךְ, דוּ בִּיסְט נִישְׁט דֶער גְרוֹיסֶער צַדִיק, דוּ בִּיסְט אַ פָּשׁוּטְ'עֶר מֶענְטְשׁ, וִוי קוּמְט צוּ דִיר אַזַא שְׁנֶעלֶע רוּ? עֶס נֶעמְט דָאךְ לַאנְגֶע יָארְן בִּיז אַ נְשָׁמָה קוּמְט אָן צוּ אִיר רוּ", זָאגְט דֶער נִפְטָר: "אִיךְ בִּין טַאקֶע נִישְׁט דֶער גְרוֹיסֶער צַדִיק אָבֶּער אֵיין זַאךְ הָאבּ אִיךְ גֶעטוּן, אִיךְ הָאבּ אוֹיסְגֶעהַאלְטְן תַּלְמִידֵי חֲכָמִים זֵיי זָאלְן קֶענֶען לֶערְנֶען, אִיךְ הָאבּ זֵיי גֶעגֶעבְּן גֶעלְט זֵיי זָאלְן קֶענֶען לֶערְנֶען".

דִי מַעֲשֶׂה הָאט מוֹהֲרָא"שׁ דֶערְצֵיילְט אוּן דָאס אִיז שְׁטַארְקֶע חִיזוּק פַאר דִי תּוֹמְכִים פוּנֶעם כּוֹלֵל.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

דִי אַרְבֶּעט פוּן אַ גַּבְּאַי אִין שׁוּל

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פַּרְשַׁת וַיֵּצֵא, ו' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

שְׁטַארְק זִיךְ זֵייעֶר מִיט דַיין הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט פוּן זַיין אַ גַּבְּאַי בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן אִין בֵּית הַמֶּדְרָשׁ, עֶס אִיז אַ גְרוֹיסֶע זַאךְ.

אִיךְ וִויל דִיךְ דֶערְמַאנֶען וָואס אִיז דֶער עִיקָר וָואס לִיגְט אוֹיף אַ גַּבְּאַי; דֶער עִיקָר אִיז צוּ זֶען אַז פַאר אַלֶע אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ זָאל זַיין גוּט, אַלֶע זָאלְן בַּאקוּמֶען אַ שְׁמֵייכְל, אַלֶע זָאלְן בַּאקוּמֶען אַ וַוארֶעמְקֵייט, אַ הַארְץ, אַ גַּבְּאַי

טָאר נִישְׁט מַאכְן חִילוּקִים צְווישְׁן דִי מִתְפַּלְלִים. מֵילָא וֶוען עֶס קוּמְט צוּצוּשִׁיקְן צוּם עָמוּד, דָּארְט דַּארְף מֶען צוּשִׁיקְן מֶענְטְשְׁן וָואס זֶענֶען פַּאסִיג צוּצוּגֵיין; אֵיינֶער מִיט אַ גוּטֶער קוֹל, וָואס דַאוֶונְט מִיט אַ וַואַרעמְקֵייט אוּן הַארְצִיקְקֵייט, אוּן פַּארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז עֶר קוּמְט אָנְגֶעטוּן בְּדֶרֶךְ כָּבוֹד, מִיט בְּגָדִים, אַזוֹי אוֹיךְ וֶוער עֶס זָאל זַיין דֶער בַּעַל קוֹרֵא, אַזוֹי אוֹיךְ וֶוער עֶס זָאל פָּארְלֶערְנֶען אִין בֵּית הַמֶּדְרָשׁ; אָבֶּער אוֹיפְנֶעמְען דִי מִתְפַּלְלִים - דָּארְט דַּארְף מֶען יֶעדְן עֶנְטְפַאנְגֶען מִיט אַ שְׁמַייכְל אוּן מִיט כָּבוֹד, אוּן עֶס אִיז נִישְׁט רִיכְטִיג נָאר צוּ עֶנְטְפַאנְגֶען דִי וָואס זֶעֶען אוֹיס בֶּעסֶער.

אוֹיךְ דַּארְף אַ גַּבַּאי הָאבְן בַּיי זִיךְ דִי נֶעמְען פוּן אַלֶע מִתְפַּלְלִים אוּן דָּאס כְּסֵדֶר אִיבֶּערְקוּקְן, אַמָאל פַּאסִירְט אַז אַ מִתְפַּלֵל פֶּעלְט שׁוֹין אַפָּאר וָואכְן, עֶר גֵייט אַרִיבֶּער שְׁוֶוועֶרע טָעג; מֶען וָואלְט אִים וֶוען גֶעדַארְפְט אָנְרוּפְן אוּן זֶען צִי מֶען קֶען אִים הֶעלְפְן, אָבֶּער מֶען לֵייגְט נִישְׁט צוּ קָאפּ, מֶען וֶוייסְט אֲפִילוּ נִישְׁט אַז דָּא פֶּעלְט אַ מִתְפַּלֵל. עֶס אִיז זֶייעֶר אַ וִויכְטִיגֶע זַאךְ אַז מֶען זָאל הַאלְטֶן חֶשְׁבּוֹן וֶוען אֵייגֶער פֶּעלְט; אֶפְשָׁר שְׁפִּירְט עֶר זִיךְ נִישְׁט גוּט, דַּארְף מֶען זֶען אַז אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ זָאלְן אִים גֵיין בַּאזוּכְן. אֶפְשָׁר גֵייט אֵיינֶער אַרִיבֶּער עַצְבוּת אוּן מָרָה שְׁחוֹרָה, דַּארְף מֶען אִים מְשַׂמֵּחַ זַיין, אַמָאל גֵייט אֵיינֶער אַרִיבֶּער שְׁוֶוועֶרע חוֹבוֹת, דַּארְף מֶען כַּאפְּן אַ טֶענְצָל מִיט אִים.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

נֶעם נִישְׁט קַיין טֶעלֶעפָאן אוּן טֶעבְּלֶעט, זָאל זִיךְ יֶענֶער שֶׁעמֶען

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, ז' כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ז לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֶרוֹ יָאִיר

אִיךְ וִויל דִיךְ מְחַזֵּק זַיין דוּ זָאלְסְט בְּלַייבְּן שְׁטַארְק מִיט דַיין גוּטֶע קַבָּלָה פוּן נִישְׁט הָאבְן אַ טֶעלֶעפָאן וָואס מֶען קֶען זֶען נִישְׁט גוּטֶע זַאכְן, זַיי שְׁטַארְק מִיט דֶעם אוּן זַיי מְחַזֵּק דַיין וַוייב זִי זָאל אוֹיךְ זַיין שְׁטַארְק מִיט דִי גוּטֶע זַאךְ,

אוּן אֲפִילוּ עֶס אִיז שְׁוֶוער וֶועֶן מֶען זָעט זִיךְ כְּמַעַט אַלֵיין, מֶען זָעט וִוי דִי מִשְׁפָּחָה, דִי בְּרִידֶער, דִי שְׁוָואגֶערס, אַלֶע הָאבֶּן אַ טָעלֶעפָאן, אַ טָעבְּלֶעט, אַלֶע קוּקֶן נַייעֶס, אַלֶע קוּקֶן סְטָעטוּס, מֶען זָעט זִיךְ אַלֵיין, דָאךְ זָאלְסְטוּ בְּלַייבֶּן שְׁטַארְק מִיט דִי גוּטֶע קַבָּלָה.

הַיינְט אִיז דֶער נְסָיוֹן אוּן סַכָּנָה צוּ הֶערֶן דִי דְּרָשׁוֹת שֶׁל דּוֹפִי, אִינְטֶערְוִויוּס, פַּאדְקֶעסְט וְכַדּוֹמֶה, מֶען קֶען חַס וְשָׁלוֹם פַּארְלִירֶן דִי אֱמוּנָה, מֶען פַּארְלִירְט דִי תְּמִימוּת, וָואס דָאס אִיז דֶער עִיקָּר פַּאר עֲבוֹדַת הַשֵּׁם. מֶען וֶועְרְט אָנְגֶעפִּילְט מִיט לֵיצָנוּת, אַלֶעס וֶועְרְט אַ וֶועְרְטֶל. דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (עֵדֻיּוֹת ה, ו) עֶנְדֶערְש אוֹיסְזֶען וִוי אַ נַאר, וִוי צוּ זַיין אַ לֵיץ, שְׁפֶּעטֶן פּוּן צַדִּיקִים.

דּוּ שֶׁעם זִיךְ נִישְׁט פּוּן קֵיינֶעם, דּוּ בְּלַייבּ שְׁטַארְק, בִּיז דַיינֶע חֲבֵרִים וֶועלְן זִיךְ פּוּן דִיר שֶׁעמֶען, דַיינֶע חֲבֵרִים וֶועלְן פּוּן דִיר בַּאקוּמֶען אַ הִתְעוֹרְרוּת לִתְשׁוּבָה נִישְׁט צוּ הָאבֶּן אַ טָעלֶעפָאן, טָעבְּלֶעט, וָואס מֶען קֶען זָען לֵיצָנוּת וְכַדּוֹמֶה; הַלְוַאי זָאלְן אַלֶע בַּיי אוּנְז, אַלֶע מַיינֶע תַּלְמִידִים זִיךְ שֶׁעמֶען אַרוֹיסְצוּנֶעמֶען אַ טָעלֶעפָאן, אַ טָעבְּלֶעט, וָואס מֶען קֶען זָען לֵיצָנוּת, אוּן תְּשׁוּבָה טוּן; אָנְהֵייבֶּן לֶעבֶּן מִיט אֱמוּנַת חֲכָמִים.

זָאג אִין שְׁטוּבּ פַּאר דַיין וַוייב אַז מָארְגֶן מַאכְסְטוּ אַ סִיוּם אוֹיף מַסֶּכֶת בְּכוֹרוֹת, דִי קִינְדֶער וֶועלְן זִיצֶן בַּיים טִישׁ, דִי מַאמֶע וֶועט לֵייגֶן עֶפֶּעס גוּטֶע נַאשׁ לְכָבוֹד דֶער סִיוּם וָואס טַאטִי מַאכְט; אַזוֹי וֶועט זִיי וֶועְרֶן אַיינְגֶעבַּאקֶן אִין דִי הֶערְצֶער אַז אַ אִיד לֶערְנְט תּוֹרָה.

מִיר הָאבֶּן שׁוֹין גוּטֶע נַייעֶס וֶועגֶן דֶעם סִיוּם הַשַּׁ"ס וָואס וֶועט אִם יִרְצֶה ה' פָארְקוּמֶען מָאנְטָאג נַאכְט, דִי וָואךְ פּוּן יוֹם טוֹב שָׁבוּעוֹת, וָואס מִיר וֶועלְן פֵייעֶרְן אִינְאֵיינֶעם דִי גַאנְצֶע קְהִילָה.

אִיךְ דַארְף מְקַצֵּר זַיין.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶן זָאלְסְט הָאבֶּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...